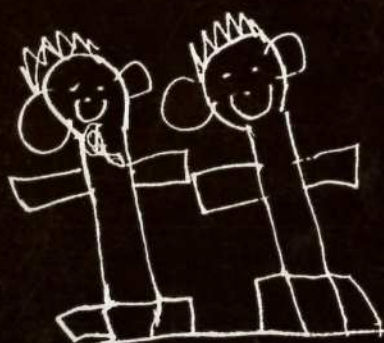

L'Amic

REVISTA DE SANT JULIÀ DEL LLOR I BONMATÍ

L'AMIC

3a època - Juliol 2003

24

Telèfons i fax d'interès

Ajuntament de Sant Julià del Llor i Bonmatí: 972 42 22 96/21 78 - Fax 972 42 40 12
 Registre Civil de Bonmatí: 972 42 22 96 - Fax 972 42 40 12
 Jutjat de Pau de Bonmatí: 972 42 22 96 - Fax 972 42 40 12
 CEIP Sant Jordi: 972 42 10 70 - Fax 972 42 31 50
 Parròquia Santa Maria de Bonmatí: 972 42 08 07
 Farmàcia M. José Medina: 972 42 22 31
 Esplai de Sant Julià del Llor: 972 42 16 72
 Banc Popular Espanyol: 972 42 00 19 - Fax 972 42 00 19
 Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, sucursal de Bonmatí: 972 42 15 50 - Fax 972 42 04 58
 Bar-Cafeteria Centre Cívic: 972 42 33 34
 Bar-Restaurant Maria: 972 42 30 03
 Restaurant La Barca: 972 42 09 63
 Centre d'Emergències de Catalunya: 112
 Centre d'Assistència Primària (CAP): 972 42 14 98/16 04
 Fax 972 42 19 24
 Creu Roja d'Anglès: 972 42 33 33
 Mossos d'Esquadra: 972 84 27 57 - Fax 972 84 22 01
 Urgències Mossos d'Esquadra: 088
 Direcció General d'Emergències i Seguretat Civil: 972 18 24 00 - Fax 972 18 24 03
 Urgències Bombers: 085
 Teisa Oficines: 972 20 48 68 - Fax 972 20 48 70
 Teisa Terminal Autobusos: 972 20 02 75
 Enher Gestions-Servei Clients: 902 50 77 50
 Fax 972 41 13 75
 Enher Avaries: 900 77 00 77
 Enher Oficines: C/ Creu de Girona: 972 22 23 88
 Correu: 972 42 22 21
 Consell Comarcal de la Selva: 972 84 21 61
 Fax 972 84 08 04
 Consell Comarcal de la Selva, Servei de Recaptació: 972 84 01 78 - Fax 972 84 21 01

Horaris de serveis municipals i altres

OFICINES MUNICIPALS:

De dilluns a divendres, de 9 del matí a 2 de la tarda.
 Dilluns i dimecres, de 5 a 8 de la tarda.

SECRETARIA:

De dilluns a dimecres, de 9 del matí a 2 de la tarda.

ALCALDIA:

Dilluns i dimecres, de 12 del migdia a 2/4 de 2 de la tarda.
 Cal concertar entrevista prèviament.

SERVEIS TÈCNICS:

Dilluns, de 2/4 de 7 a 2/4 de 9 del vespre. Cal concertar visita prèviament.

CONSULTES MÈDIQUES A BONMATÍ:

Dr. Daniel López i ATS Flora Falgans: Dilluns, a les 5 de la tarda, i dimecres, a les 12 del migdia. L'ATS també rep consultes els dijous, a les 12 del migdia.
 Dr. Manuel Roman i ATS Magda Bonet: Divendres, a les 8 del matí.

CENTRE D'ASSISTÈNCIA PRIMÀRIA (CAP) D'ANGLÈS:

Dra. Pilar Adroher (Pediatria): De dilluns a divendres, a les 9 del matí. Cal concertar visita prèviament.
 Urgències: 24 hores (tot el dia).

SERVEI DE NOTARIA:

Dimecres de 10 a 1 del matí prèvia concertació al telèfon 972 43 00 03.

SERVEI SOCIALS:

Cal concertar visita prèviament al telèfon 972 42 14 45.

Treballadora social: Neus Seseña, 2n i 4t dimarts de 8 a 2/4 de 12 del matí.

Educadora social: Neus Valls, 4t dimecres de 8 a 2/4 de 3 del matí.

HORARIS DE MISSES:

Dissabtes i festius anticipades, a les 7 de la tarda. Diumenges i festius, a les 11 del matí.

HORARI DESPATX PARROQUIAL:

Dissabtes de 5 a 6 de la tarda, i hores convingudes (Tel. 972 20 55 79).

Calendari de festes i tradicions locals

Cavalcada de Reis: 5 de gener
 Aniversari de la segregació del municipi: 22 de febrer
 Marxa popular *Anar-hi anant*: últim diumenge de febrer
 Aplec de l'Església Parroquial de Sant Julià del Llor: 3r diumenge d'abril
 Setmana Cultural CEIP Sant Jordi: setmana del 23 d'abril

Aplec de Calders: 26 de març
 Festa Major de Bonmatí: dilluns de Pasqua Granada
 Sant Cristòfol: 8 de juliol
 Festa Major de Sant Julià del Llor: últim diumenge d'agost
 Festa d'homenatge a la gent gran: 11 de setembre
 Torronada: desembre
 Mercat setmanal: dijous al matí

Horaris del CAP d'Anglès

MEDICINA GENERAL	INFERMERIA	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
Manel Roman Antonio Rodríguez Daniel López Elena Amorós*	Gemma Caparrós Anna Tura Flora Algans Maria Sanmartin	Tarda Matí Mitja tarda Matí	Matí Tarda Mig matí Tarda	Matí Matí Mig matí Tarda	Mig matí Matí Mig matí Tarda	Mig matí Matí Mig matí Tarda
PEDIATRIA	INFERMERIA	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
Pilar Adroher Flora Carreras	Dolors Corominas -	Tarda -	Matí -	Matí -	13,00-14,15 -	Matí Tarda
ODONTÒLEG	AUXILIAR INFERMERIA	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
Jordi Piera	Anna Quer/Teresa Roca	Matí	Matí	-	Matí	Matí
GINECÒLEG	AUXILIAR CLÍNICA	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
X. Ymbert J. Meléndez	- Teresa Roca	- Matí	- -	- -	Cada 15 dies -	- -
LLEVADORA	-	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
Montserrat Garriga	-	Tarda	Matí	Matí	Matí	Matí
ASSISTENT SOCIAL	-	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
Neus Seseña	-	Matí	Matí/Tarda	Matí	Matí	Matí
EDUCADORA SOCIAL	-	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
Neus Valls	-	Matí	-	-	-	-

* Provisional

Horaris autobús Girona-Olot i viceversa

DE GIRONA A OLOT

	Feiners	Dbte feiners	Dbte feiners	feiners	Dbte festius	feiners	Dbte feiners	feiners	Festius	Diari	Diari	Diari	
Girona	7:00	7:00	9:15	9:30	11:30	11:30	13:15	13:15	15:45	15:30	17:30	19:00	20:30
Salt	7:10	7:10	9:25	9:40	11:40	11:40	13:25	13:25	15:55	15:40	17:40	19:10	20:40
Bescanó	7:15	7:15	9:30	9:45	11:45	11:45	13:30	13:30	16:00	15:45	17:45	19:15	20:45
Bonmatí	7:25	7:25	9:40	9:55	11:55	11:55	13:40	13:40	16:10	15:55	17:55	19:25	20:55
Anglès	7:30	7:30	9:45	10:00	12:00	12:00	13:45	13:45	16:15	16:00	18:00	19:30	21:00
La Cellera	7:34	7:34	9:49	10:04	12:04	12:04	13:49	13:49	16:19	-	18:04	19:34	21:04
El Pastoral	7:37	7:37	9:52	10:07	12:07	12:07	13:52	13:52	16:22	-	18:07	19:37	21:07
Amer	7:40	7:40	9:55	10:10	12:10	12:10	13:55	13:55	16:25	-	18:10	19:40	21:10
Les Planes	7:50	-	-	10:20	-	12:20	14:05	-	16:35	-	18:20	-	21:10
St. Feliu de P.	7:55	-	-	10:25	-	12:25	14:10	-	16:40	-	18:25	-	21:25
Sant Miquel	8:00	-	-	10:30	-	12:30	14:15	-	16:45	-	18:30	-	21:30
St. Esteve Bas	8:05	-	-	10:35	-	12:35	14:20	-	16:50	-	18:35	-	21:35
Les Preses	8:15	-	-	10:45	-	12:45	14:30	-	17:00	-	18:45	-	21:45
Olot	8:25	-	-	10:55	-	12:55	14:40	-	17:10	-	18:55	-	21:55

D'OLOT A GIRONA

	Feiners	Feiners	Dbtes feiners	Diari	Dbtes feiners	Feiners	Diari	Diari	Feiners	Diari
Olot	-	7:15	-	9:15	-	12:00	-	15:00	17:45	19:00
Les Preses	-	7:25	-	9:25	-	12:10	-	15:10	17:55	19:10
St. Esteve Bas	-	7:30	-	9:30	-	12:15	-	15:15	18:00	19:15
Sant Miquel	-	7:35	-	9:35	-	12:20	-	15:20	18:05	19:20
St. Feliu de P.	-	7:40	-	9:40	-	12:25	-	15:25	18:10	19:25
Les Planes	-	7:45	-	9:45	-	12:30	-	15:30	18:15	19:30
Amer	6:45	7:55	7:55	9:55	9:55	12:40	14:45	15:40	18:25	19:40
El Pastoral	6:48	7:58	7:58	9:58	9:58	12:43	14:48	15:43	18:28	19:43
La Cellera	6:51	8:01	8:01	10:01	10:01	12:46	14:51	15:46	18:31	19:46
Anglès	6:55	8:05	8:05	10:05	10:05	12:50	14:55	15:50	18:35	19:50
Bonmatí	7:00	8:10	8:10	10:10	10:10	12:55	15:00	15:55	18:40	19:55
Bescanó	7:10	8:20	8:20	10:20	10:20	13:05	15:10	16:05	18:50	20:05
Salt	7:15	8:25	8:25	10:25	10:25	13:10	15:15	16:10	18:55	20:10
Girona	7:25	8:35	8:35	10:35	10:35	13:20	15:25	16:20	19:05	20:20

SUMARI

SERVEIS

2

EDITORIAL

3

INFORMACIÓ MUNICIPAL

4

ACTUALITAT

10

ENTREVISTA

18

PARRÒQUIA

21

ENSENYAMENT

22

MEDI AMBIENT

27

SALUT

33

OPINIÓ

35

EL VIATGE

40

FOTO ANECDÒTICA

41

ÀLBUM FOTOGRÀFIC

42

ENTRETENIMENTS / GASTRONOMIA

43

Edita: Ajuntament de Sant Julià del Llor i Bonmatí

amb la col·laboració de

Consell de Redacció: Glòria Casadevall, Pep Collellidomont, Maria Lluïsa Piera, Josep Pérez Reventós, Ramon Ponsatí, Silvia Sureda i Benet Valenti

Disseny: Xavier Thibout

Compaginació: JJ. Comunicació

Impressió: Impremta Pagès, S.A.

Portada: Concurs de dibuix escolar

Dipòsit legal: GI-1216-99

El Consell de Redacció no s'identifica necessàriament amb les opinions dels articles publicats.

De nou l'AMIC torna a les vostres llars, i ho fa amb la il·lusió de l'adolescent que se sent enamorat. Ha arribat l'estiu, temps de passió i entusiasme. La vida brolla a cada racó, la vitalitat de la natura és immensa i ens amara a tots. La Festa Major de Bonmatí ha deixat un rastre de somnis i ens fa recança tornar a la normalitat, però la realitat s'imposa i ens recorda on som i què passa en el món.

Durant aquests mesos han passat moltes coses importants per a la nostra gent. S'han celebrat actes que donen identitat al nostre municipi: 20 anys de saber caminar sols, retre homenatge a les entitats, dedicar un petit monument als donants de sang, posar la primera pedra al parc esportiu, presentar el llibre guia de Sant Julià del Llor i Bonmatí, enfortir la Marxa Popular, consolidar el concurs de fotografia, afermar el Certamen Literari, gaudir de l'exposició de flors i treballs d'artesanía, delectar-se amb la Setmana Cultural de l'escola, esbravar-se amb el carnaval, esplaiar-se amb l'Aplec de Sant Julià, escoltar la nostra Coral...

Som un municipi amb empenta, amb un gran impuls cap al futur i amb un present digne i generós. La xarxa cívica és viva i ho demostra dia a dia. Les nostres entitats són l'entramat de la cultura popular que estem forjant, i vull insistir en la seva gran transcendència, demostrada amb la capacitat de convocatòria que tenen.

Però enguany, la gran festa ha estat la democràcia, amb les eleccions municipals, que ha fet vibrar la gent, i la gran participació ciutadana en aquest afer ha estat exemplar. Passi el que passi, sempre guanya la voluntat del poble i la seva sobirania és la que ens compromet a tots.

L'AMIC, una vegada més, vol estar amb vosaltres i donar-vos informació de tot allò que passa al nostre municipi, deixant petites petjades d'història quotidiana, que al cap i a la fi és la nostra.

Bones vacances i salut!

Salvador Gàzquez i Calvo
Alcalde de Sant Julià del Llor i Bonmatí

Llei de mesures relatives a la conciliació del treball amb la vida familiar del personal de les administracions públiques catalanes

El personal de les administracions públiques catalanes (administració local, autonòmica i d'universitats) pot reduir un terç la jornada laboral per tenir cura d'un fill o filla menor d'un any i continuar cobrant el sou íntegre. Aquesta és la mesura més destacada de la Llei de conciliació del treball amb la vida familiar.

OBJECTIUS

- La Llei dona suport a la natalitat, les adopcions i els acolliments.
- El govern de la Generalitat de Catalunya ha impulsat aquesta iniciativa que va ser aprovada unànimement pel Parlament de Catalunya el 17 d'abril de 2002.
- Fer compatible feina i família i assolir més igualtat entre l'home i la dona en els àmbits econòmic, social i polític són els principals objectius de la Llei de conciliació del treball amb la vida familiar.

ARA PODEU

- Reduir un terç la jornada laboral i mantenir el 100% del sou durant el primer any de vida de la criatura.
- Gaudir de cinc dies de permís per al cònjuge en cas de naixement, adopció o acolliment d'un o una menor.
- Disposar de setze setmanes amb dret a percebre el 100% del sou en cas d'adopció o d'acolliment permanent o preadoptiu d'un infant menor de tres anys, comptades a partir de la terminació del permís de treball per adopció o acolliment.

A MÉS A MÉS,

Les millores introduïdes per la nova Llei complementen les que ja s'apliquen, entre les quals destaquen les següents:

- Una hora diària de permís de lactància per al personal amb fills menors de nou mesos.
- Fins a tres hores diàries per atendre fills prematurs o hospitalitzats després del part, amb la percepció de les

retribucions íntegres.

- Possibilitat d'iniciar el permís per adopció internacional fins a quatre setmanes abans de la resolució de l'adopció, si cal el desplaçament previ dels pares al país d'origen de l'infant adoptat.
- Permís retribuït als pares amb fills incapacitats per assistir a reunions psicopedagògiques o per acompanyar-los si reben suport en l'àmbit sanitari.
- Dues hores de flexibilitat horària per conciliar els horaris dels centres d'educació especial amb els horaris del lloc de treball.
- Possibilitat d'acumular les vacances amb els dies de permís per resoldre assumptes personals o de gaudir aquests dies de manera fraccionada.
- Setze setmanes de permís en els supòsits d'adopció o d'acolliment permanent o preadoptiu d'un infant menor de fins a sis a sis anys.
- Opció d'entrar a treballar diàriament a les 2/4 de 10 del matí en cas de tenir un fill de menys de dotze anys.
- Dret a reduir un terç o la meitat la jornada de treball, amb una percepció del 80% i del 60%, respectivament, per tenir cura d'una persona disminuïda i també per als qui tenen a càrrec directe un familiar amb una incapacitat reconeguda de més del 65%.
- Possibilitat de reduir la jornada per incapacitat física, psíquica o sensorial d'un familiar fins al primer grau de consanguinitat o afinitat (excepcionalment, fins al segon grau de consanguinitat o afinitat).

Per obtenir més informació sobre la Llei de mesures relatives a la conciliació del treball amb la vida familiar del personal de les administracions públiques catalanes podeu trucar al telèfon 93 567 43 43, enviar un e-mail a l'adreça lleiconciliació.gov-ri@gencat.net o accedir a la web www.gencat.net/governació-ri/administració/recull.htm

Televisió i família: RECOMANACIONS

(*)

1. La responsabilitat del que veuen els infants a la televisió és bàsicament de les persones adultes que hi conviuen. És bo pactar amb ells la selecció de programes adequats a la seva edat i als seus interessos. Ensenyem-los a triar.
2. Limitem el temps que els infants dediquen a la televisió. El televisor no ha d'estar tot el dia encès. Apaguem-lo quan el programa seleccionat s'hagi acabat.
3. Procurem mirar la TV amb els nostres fills i filles i comentem els programes i la publicitat. Aprofitem els valors de la televisió.
4. Ensenyem als infants a qüestionar i valorar allò que veuen a la televisió, estimulant la seva capacitat crítica. Ajudem-los a entendre la diferència entre realitat i ficció.
5. Si no podem estar amb els nostres fills i filles, interessem-nos pel que miren i pels motius de les seves preferències.
6. Mirar la TV no ha de treure hores de son, que són necessàries per al bon desenvolupament físic i psíquic dels nostres infants.
7. Traurem més profit de la TV utilitzant el vídeo o el DVD per enregistrar els programes que puguin

ACTUALITAT

interessar més als nostres infants.

8. Busquem alternatives al consum televisiu: jugar, llegir, fer esport, anar amb els amics/amigues... Hi ha moltes coses a fer a més a més de mirar la TV.
9. No deixem que la televisió sigui l'única font d'informació i l'única opció cultural dels nostres infants. Ajudem-los a interessar-se per la premsa, la ràdio, el cinema, el teatre...
10. Recordem que els infants tendeixen a imitar la manera de fer dels adults també pel que fa a la televisió.

() Recomanacions extretes del fulletó editat pel Consell de l'Audiovisual de Catalunya i el Fòrum d'entitats de persones usuàries de l'audiovisual.*

Programa "Viure en família"

El govern de la Generalitat de Catalunya té com a un dels eixos de la seva acció el suport a les famílies. El suport a les famílies amb persones amb dependències és una de les prioritats del govern que es concreta, entre d'altres actuacions, en el desenvolupament del Programa "Viure en família".

QUÈ SÓN LES DEPENDÈNCIES?

Les dependències són una forma de discapacitat permanent que es tradueix en limitacions per realitzar les activitats bàsiques de la vida diària, com és menjar, vestir-se, rentar-se, desplaçar-se, que requereixen l'ajuda de tercers o d'adaptació de l'entorn, per tal de compensar aquesta limitació en l'activitat i poder gaudir d'una adequada qualitat de vida.

A QUÈ ESTAN ASSOCIADES LES DEPENDÈNCIES?

Les dependències estan associades a l'envelliment i a les discapacitats, en qualsevol edat, produïdes com a conseqüència de malalties o accidents.

PER QUÈ EL PROGRAMA "VIURE EN FAMÍLIA"?

Perquè el govern de la Generalitat, a través del Departament de Benestar Social, vol donar suport a les famílies que tenen al seu càrrec una persona amb dependències.

QUINS SÓN ELS OBJECTIUS DEL PROGRAMA?

Fer viable el desig de la majoria de persones amb dependències de romandre i viure en el seu entorn sociofamiliar habitual.

Donar suport a les famílies que tenen un membre amb dependències, facilitant la conciliació de la seva voluntat i responsabilitat com a cuidadors naturals i el desenvolupament de la seva vida personal i social.

Millorar l'eficàcia de les atencions de llarga durada a les persones amb dependències mitjançant una metodologia professional de gestió individualitzada de cada cas, assegurant la continuïtat i personalització de les cures en funció de les seves necessitats i les característiques socials i físiques del seu entorn habitual.

EN QUÈ CONSISTEIX EL PROGRAMA?

És un conjunt d'actuacions coordinades, integrades i personalitzades, que tenen per objectiu donar suport a les persones amb alta dependència, independentment de l'edat, i a les seves famílies, per tal que la persona pugui romandre en el seu entorn familiar i social.

El programa té dues línies d'actuació:

- La prestació econòmica de suport a la dependència

La prestació econòmica de suport a la dependència consisteix en una ajuda a la persona dependent de fins a 240,40 euros mensuals.

- Les prestacions de serveis dirigides a la persona dependent, la seva família i el seu entorn

Les prestacions de serveis a la persona, la família i l'entorn, es concreten en base a la valoració que realitza un equip especialitzat i la posterior elaboració d'un pla integral d'atenció individualitzada, del qual es responsabilitza tant la família com l'administració pública. Entre aquestes actuacions cal ressaltar:

- Atenció a la persona: Informació i orientació, serveis d'atenció domiciliària i centre de dia.
- Atenció a la família i a qui cuida el dependent: Informació i assessorament, serveis de respir, formació, suport psicològic i grups de suport.
- Adequació de l'entorn: Ajudes tècniques i ajudes per supressió de barreres arquitectòniques.

El Departament de Benestar Social desenvolupa des de l'any 1999 aquest programa, que en principi s'havia centrat en les persones grans i ara s'estén a tots els col·lectius de persones amb dependències i progressivament al conjunt del territori de Catalunya.

COM OBTENIR INFORMACIÓ?

- A les Oficines de Benestar Social i als Centres d'Atenció a les persones disminuïdes (CAD's) del Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya.
- Als Serveis Socials d'Atenció Primària dels ajuntaments i consells comarcals.
- Al telèfon d'informació de la Generalitat de Catalunya 012.
- A la web del Departament de Benestar Social de la Generalitat <http://www.gencat.net/benestar>

Centre de mediació familiar i comunitària de la comarca de la Selva

QUÈ PRETENEM:

- Oferir a la comarca de la Selva un nou servei fàcil i proper per resoldre els teus conflictes familiars i comunitaris.
- Facilitar els acords fora de l'estructura judicial.
- Donar-te l'oportunitat d'aconseguir solucionar els problemes a través del diàleg.

QUÈ OFERIM:

La mediació t'ofereix un procés per resoldre conflictes, des de la confidencialitat i la voluntarietat.

El mediador, professional imparcial, facilita la comunicació i aporta un espai de diàleg que possibilita un acord satisfactori per a totes les parts.

En quins àmbits intervenim:

Conflictes familiars:

- Separació i divorci
- Conflictes intergeneracionals
- Altres

La mediació familiar et proporciona un procés estructurat que té en compte les característiques de la teva família i aporta informació necessària per fer possible una resolució al problema plantejat.

Conflictes comunitaris:

- Entre veïns
- De barri
- Com a consumidors
- Amb les administracions públiques
- Altres

La mediació comunitària et permet tractar de manera dialogant tots aquells problemes que pots tenir en el teu entorn.

QUÈ T'APORTA LA MEDIACIÓ:

- Una disminució de costos per a la solució dels teus conflictes. És més econòmica que la via judicial.
- La inversió de menys temps.
- La reducció de l'angoixa davant el conflicte.

- Privacitat i confidencialitat.

- La possibilitat de dir el que penses i, amb les teves aportacions, proposar solucions.
- Prevenció: la mediació t'ensenya una manera més efectiva d'enfocar els teus conflictes.

QUI SOM ELS MEDIADORS:

Som professionals de diferents disciplines: advocats, psicòlegs, pedagogs, treballadors i educadors socials..., formats específicament en la gestió i resolució de conflictes.

A QUI ENS DIRIGIM:

A tots els habitants de la comarca de la Selva: particulars, professionals dels serveis socials, de la sanitat, dels jutjats, de la policia. A les associacions, escoles o col·lectius.

QUAN ET COSTA?

La primera sessió de mediació és gratuïta en tots els casos. Les sessions restants es cobraran segons cada situació d'acord amb els preus públics aprovats pel Consell Comarcal de la Selva.

SI VOLS...

- ... un bon acord en la teva separació o divorci, i el millor per als teus fills.
- ... solucions a conflictes del teu barri.
- ... resoldre problemes amb els teus fills o amb els teus pares.
- ... un bon pacte amb el teu veí.
- ... poder parlar de tu a tu amb l'administració
- ... solucionar els teus conflictes a través de la mediació.

QUÈ CAL FER?

Només cal que et posis en contacte amb el Centre de mediació familiar i comunitària de la comarca de la Selva, trucant al telèfon del Consell Comarcal de la Selva 972 84 21 61 de les 9 del matí a la 1 de la tarda.

Espai d'Atenció Familiar (*)

QUÈ ÉS L'ED'AF?

L'Espai d'Atenció Familiar (Ed'AF) és un recurs adreçat a totes les famílies de la nostra comunitat, independentment del seu origen, estructura o tipologia.

L'Ed'AF ofereix assessorament, informació, orientació, mediació i atenció terapèutica a totes aquelles famílies que es troben davant de situacions o esdeveniments que els provoquen inquietud o malestar i dificulten el desenvolupament personal i familiar.

Per garantir que aquesta atenció arribi a tota la població, el Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya subvenciona aquest servei.

L'Ed'AF col·labora amb aquest Departament dins els programes del Pla Integral de Suport a la Infància i l'Adolescència de Catalunya.

SERVEIS DE L'ED'AF

- Informació i orientació.
- Assessorament, atenció i consultes personalitzades.
- Mediació en conflictes.
- Teràpia familiar.
- Grups d'autoajuda.

PROFESSIONALS DE L'ED'AF

L'equip de professionals està format per: psicòlegs, advocats, terapeutes familiars, educadors, treballadors socials i mediadors, que intervenen en funció de les demandes i necessitats plantejades per les famílies.

OBJECTIUS DE L'ED'AF

- Donar informació i orientació a les famílies.
- Oferir un espai de consulta i assessorament a les famílies, en diferents moments del cicle vital.
- Oferir un espai de mediació a aquelles parelles o famílies, amb infants i adolescents, que es trobin en procés de separació o divorci.
- Oferir atenció terapèutica especialitzada dirigida a tenir cura de la salut, la qualitat de vida i el benestar de les famílies.
- Esdevenir un agent de prevenció a través de la intervenció amb les famílies.

Les persones interessades en obtenir més informació podeu trucar al telèfon 972 21 05 12.

(*) Informació extreta del fulletó editat per l'Associació Gentis de teràpia familiar amb el suport del Servei d'Atenció Familiar del Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya.

20è aniversari de la constitució del municipi de Sant Julià del Llor i Bonmatí

El dissabte 22 de febrer de 2003 es va celebrar el 20è aniversari de la constitució del municipi de Sant Julià del Llor i Bonmatí, amb un acte de reconeixement a les entitats del poble i a la junta gestora que va regir la localitat des que van assolir la segregació d'Amer fins a les eleccions municipals, diverses activitats culturals i la presentació del logo Fes-hi Vida!

Els actes, que van reforçar el sentiment d'identitat del municipi i van ser presidits per la directora general de l'Administració Local, Carme Tort-Martorell, es van iniciar a les 12 del migdia al col·legi Sant Jordi, on l'alcalde Salvador Gàzquez va presentar el logo Fes-hi Vida!, que s'inclou en tots els documents del consistori i que segons l'alcalde és un símbol d'un poble que creix i es consolida. Aquest logo consta de tres línies entrelaçades de color blau, verd i groc, que simbolitzen l'aigua, font d'energia de la indústria, el territori i la gent.

Tot seguit, va tenir lloc l'acte d'homenatge a les entitats del municipi, en el decurs del qual es va lliurar la medalla del centenari a totes les organitzacions sense ànim de lucre del poble, així com a la junta gestora que va assumir el repte de dirigir els primers passos com a municipi i a l'alcalde honorífic de Sant Julià del Llor, Josep Puigdemont.

Carme Tort-Martorell va parlar sobre "El progrés dels 20 anys", intervenció en la qual va destacar l'important avenç en infraestructures que s'ha aconseguit en poc temps.

Al voltant de la 1 de la tarda, i després que els assistents gaudissin d'un pica-pica, es va inaugurar a l'Espai de Sant Julià del Llor l'exposició "Verdaguer i Gaudí, dues visions de la muntanya", organitzada per la Colla Excursionista de Sant Julià del Llor.

Constitució del nou ajuntament

Sorgit de les eleccions municipals del 25 de maig de 2003

El Ple extraordinari de constitució del nou ajuntament de Sant Julià del Llor i Bonmatí va tenir lloc el passat dissabte 14 de juny, a les 12 del migdia, a la Sala de Sessions de la Casa de la Vila, amb l'assistència dels set regidors electes en els comicis locals del 25 de maig de 2003: Salvador Gàzquez i Calvo, Joan Grabulosa i Vidal, Julià Gifre i Sararols i Joan Marcó i Masachs, de Convergència i Unió; i Josep Pujolràs i Rigall, Manel Bosch i Garrofa i Faustí Grabulosa i Vidal, del Grup Independent Sant Julià del Llor i Bonmatí - Acord Municipal.

El Ple es va iniciar amb la formació de la Mesa d'Edat, integrada per Josep Pujolràs i Manel Bosch, els regidors de més i menys edat, respectivament, a més de la secretària de la Corporació, Imma Parramon, que va llegir la fórmula de jurament o promesa utilitzada per tal que els regidors prenguessin possessió de llurs càrrecs. Cal destacar que els quatre regidors de CiU van jurar el càrrec, mentre que els tres del grup independent també el van jurar però fent constar que ho feien "per imperatiu legal".

Tot seguit es va procedir a l'elecció de l'alcalde, presentant-se com a candidats els caps de les dues llistes representades a l'Ajuntament; és a dir: Salvador Gàzquez, que va obtenir els 4 vots dels regidors de Convergència i Unió, i Josep Pujolràs, que aconseguí els 3 vots dels regidors del Grup Independent Sant Julià del Llor i Bonmatí - Acord Municipal.

Un cop realitzat l'escrutini que va donar-li la majoria absoluta dels vots i després de ser proclamat alcalde per la Mesa d'Edat, Salvador Gàzquez va prendre possessió del càrrec en jurar la següent fórmula legal: "Jureu o prometeu per la vostra consciència i honor complir fidelment les obligacions del càrrec c' alcalde de l'Ajuntament de Sant Julià del Llor i Bonmatí, amb lleialtat al Rei, i respectar i fer respectar la Constitució i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya?".

Posteriorment el president de la Mesa d'edat, Josep Pujolràs, va convidar l'alcalde a ocupar la presidència i va lliurar-li a vara del batlle, quedant dissolta la Mesa d'Edat.

La sessió plenària extraordinària de constitució del nou ajuntament es va cloure amb el discurs pronunciat per Salvador Gàzquez que reproduïm a continuació.

Discurs de l'alcalde

Les tres setmanes que passen des de les eleccions fins a la constitució de l'Ajuntament són bones i necessàries. A sangs calentes es pot pensar, que manin ells sols que han guanyat, i per altra banda també es pot pensar, a l'oposició ni pa ni aigua. La mateixa nit de les eleccions al ser felicitat pels bons resultats vaig dir que calia parlar-ne, i així ho hem fet, i aquest dijous vam tenir el primer contacte, ja que el coneixement entre les persones ajuda i apropa posicions.

Més aviat sóc una persona tímida, i vaig pel món amb la falsa protecció d'una actitud severa i una aparença de persona tancada en mi mateix, i això em dóna una imatge que no és real. I pel deure d'avui, davant vostre i de la meva estimada esposa, m'empasso la timidesa i em mostro com crec que sóc.

Fetes aquestes precisions, tot seguit passo a exposar el meu discurs de presa de possessió, que està basat en una serena reflexió en la intimitat de la meua consciència, escoltant el meu cor i reconeixent la força del raonament, tot defugint de la por, de l'egoisme i de l'orgull. Per exigència del meu càrrec seré presoner de les meves paraules i per prudència amo dels meus silencis.

Tots plegats volem viure millor, i ara tenim l'oportunitat de fer realitat aquest objectiu legítim. La democràcia ens dóna les eines per desenvolupar les accions necessàries per aconseguir un nivell més alt de qualitat de vida.

Comencem una nova etapa que es caracteritza per la incorporació d'un nou grup municipal, i és voluntat nostra la integració i la convivència entre veïns i generacions, i que en cap cas volem enfrontaments ni divisions en la tasca en comú de construir el nostre futur, i això es fa dia a dia, amb actituds

ACTUALITAT

prudents, sensates, honrades i fermes, generant:

- Compromís amb les obligacions i la responsabilitat del càrrec que m'heu confiat.
- Il·lusió per millorar la vida dels ciutadans i engrandir la llibertat, la solidaritat, i el progrés.
- Confiança en l'esforç de transformar els ideals en realitat amb sinceritat i esperit crític.

La responsabilitat ens obliga a assimilar la derrota i sobretot la victòria. Cal posar-se sempre en el lloc de l'altre, i entendre que la derrota no és un fracàs ni la victòria un èxit. Simplement és la voluntat sobirana del poble que ens situa en posicions diferents, però no necessàriament en conflicte, en tot cas retrobament i conciliació. La supèrbia, la intolerància i l'arrogància no faran créixer Sant Julià del Llor i Bonmatí, però sí el treball, l'esforç, la senzillesa, les bones maneres, l'educació i la vocació de servei. Aquesta vocació de servei ha de ser constructiva i positiva, incorporant la llavor del pacte i de l'entesa, i sempre respectant l'ordre, el manament i la voluntat de la consulta popular de les eleccions municipals.

La llibertat és el poder, arrelat en la raó i la voluntat, d'actuar o de no actuar, de fer això o allò, i posar en acció tota la capacitat de pensar, de veure, de sentir, d'experimentar, d'analitzar...

- La llibertat és la meta superior a què pot aspirar una persona, i només es realitza elegint, és a dir, triant.
- És font de lloança o de crítica, de mèrit o de desmèrit, i ens fa responsables dels nostres actes.
- És força de creixement i de maduració quan està al servei del bé i de la justícia.
- És un procés progressiu d'alliberament quan es busca honradament la veritat i ens esforcem a viure segons la veritat que anem descobrint.
- El dret a l'exercici de la llibertat és una exigència inseparable de la dignitat humana, i ha de ser civilment reconegut i protegit.

La sinceritat és una actitud de vida que ens dur a pensar, a parlar i a actuar sense fingiments ni exageracions.

- La persona sincera mereix la confiança, l'estima i el reconeixement de tothom.
- Cal tenir en compte les persones, els llocs, la manera i el moment adequat a l'hora d'expressar els nostres judicis, de manera que la sinceritat no estigui renyida amb la bona educació.
- És propi d'una persona sincera saber reconèixer els propis errors, i això no és debilitat, sinó enfortiment del caràcter i suposa valentia i prudència.
- Dir mentides és indigne, perquè les nostres relacions es concreten en el que veiem, vivim i sentim.
- La mentida és una veritable violència contra els altres i és funesta per a tota societat; mina la confiança entre les persones i destrueix els teixits de les relacions socials.

- Fer córrer la mentida i la difamació és un bon sistema per corrompre la democràcia i el bon nom de les persones, i és propi de gent gris i de poca qualitat. Davant d'això, buscar la veritat és l'actitud més valenta, decidida i honrada que cal tenir.

Amb molta facilitat confonem el significat de la paraula crítica amb el de rebutjar, contradir, atacar. Tanmateix, exercitar la crítica és practicar una de les qualitats més importants de l'ésser humà: la intel·ligència. En efecte, criticar quelcom significa fer-ne un judici, i per això es necessita, en primer lloc, informació sobre el fet; en segon lloc, objectivitat, després comprensió i per últim, sinceritat.

- No hem de jutjar precipitadament les accions dels altres.
- Pensem que no som els únics en creure que tenim la raó, ni tampoc no podem creure'ns posseïdors de tota la veritat.
- El millor camí per tenir un bon sentit crític, és tenir una bona capacitat d'autocrítica.
- I saber admetre que els altres poden opinar de manera diferent de nosaltres, és indispensable per poder viure en pau amb tothom.

La responsabilitat, la llibertat, la sinceritat i el sentit crític són inseparables per a un bon govern, i la garantia d'un camí assenyat cap a una convivència política, madura i engrescadora, on la justícia i la pau esdevenen promotores d'una vida digne i feliç per a Sant Julià del Llor i Bonmatí. I de ben segur que aquesta responsabilitat que implica llibertat, sinceritat i esperit crític m'obliga i de bon grat a:

1. Ser alcalde de tothom i per a tothom
2. Obrir les portes per a una entesa municipal
3. Dedicar el màxim d'atenció a la gent més necessitada
4. Contribuir a la participació ciutadana
5. Agrair a tothom que ha fet possible que estigui aquí

No aspiro a què tothom estigui d'acord amb les meves opinions, en tot cas l'èxit podria estar en provocar el respecte en la discrepància. El que sí confio és que en algun moment del meu discurs, un determinat aspecte, per petit que sigui, hagi ajudat en el progrés de la comprensió entre les persones. En tot cas, si tot el que he exposat no us sembla prou satisfactori, espero obtenir de vosaltres, al menys, tolerància i benevolència.

Moltes gràcies per la vostra atenció.

Activitats de Nadal

Les activitats de les passades festes nadalenes es van iniciar el 13 de desembre de 2002 amb la conferència sobre les malalties inflamatòries cròniques que, organitzada pel Grup Nova Frontera, es va desenvolupar al col·legi Sant Jordi de Bonmatí i va anar a càrrec del doctor Josep Alonso.

L'endemà es va inaugurar l'Esplai de Sant Julià del Llor amb l'exposició "Les barques de llibant del riu Ter" i una mostra de material de la Colla Excursionista de Sant Julià del Llor.

El dijous 19 de desembre es va fer a l'escola el tradicional caga-tió i d'altres activitats nadalenes i l'endemà, en el mateix centre docent, es van cantar nades, va haver-hi jocs i un dinar de germanor amb els nens i nenes de l'escola d'Osor.

El dia 24 de desembre, a 2/4 de 10 del vespre, es va celebrar a la Par-

ròquia de Santa Maria de Bonmatí la Missa del Gall amb acompanyament de la coral de Bonmatí. Després de l'adoració del nen Jesús, hi va haver xocolata per a tothom.

El dia 29 de desembre, a l'església parroquial, hi va haver el concert de Nadal i la "torronada", a càrrec de la coral de Bonmatí i els alumnes de cicle mitjà i superior del CEIP Sant Jordi, un acte que es va cloure amb la degustació de tastets de torrons oferta per Nova Frontera al porxo de la parròquia.

El 31 de desembre es va celebrar a l'envelat la revetlla de Cap d'any i, finalment, la tarda del dia 5 de gener de 2003, va haver-hi la cavalcada de Reis que enguany complien 40 anys i que van anar de Sant Julià fins a Bonmatí, on van ser rebuts pel Consistori municipal a la Casa de la Vila.

XVII Jornades culturals de Sant Jordi

La setmana del 7 al 13 d'abril de 2003 es van celebrar les XVII Jornades culturals, organitzades pel claustre de professors i l'AMPA del col·legi públic Sant Jordi de Bonmatí i l'Ajuntament de Sant Julià del Llor i Bonmatí amb la col·laboració d'institucions com la Delegació Territorial de Cultural de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Girona, el Consell Comarcal de la Selva i d'altres entitats i empreses.

De dilluns a dijous els alumnes del CEIP Sant Jordi de Bonmatí van realitzar diverses activitats escolars, com ara tallers sobre els 20 anys del municipi, titelles, pintura, modelatge, escut municipal, logotip Fes-hi Vida!, i pràc-

tiques d'expressió oral amb cançons i poemes.

El mateix dijous, dia 10 d'abril, al vespre, es va fer a l'envelat de Bonmatí el Festival de primavera, en què els alumnes del col·legi van escenificar cançons i poemes, un acte que es va cloure amb la degustació dels tastets de pastissos fets per alumnes, pares, mares... que s'havien recollit al matí a l'escola.

El dissabte al vespre va tenir lloc a la Parròquia de Santa Maria de Bonmatí la presentació del llibre "Sant Julià del Llor i Bonmatí", de la col·lecció "Els pobles de la Selva", un concert de la coral de Bonmatí i un concert de piano a càrrec d'en Gerard Ros, director de la coral. En el decurs de l'acte es va fer el lliurament dels premis del XVII Certamen literari i del III Concurs de fotografia.

Finalment, el dissabte i el diumenge es va poder visitar al CEP Sant Jordi l'exposició dels treballs realitzats pels alumnes del centre, la mostra de plantes, flors i treballs organitzats per l'Associació de Gent Gran de Nova Frontera amb la col·laboració de Cinta Arbonés, i l'exposició de les instantànies presentades en el III Concurs de fotografia.

Portada del llibre "Sant Julià del Llor i Bonmatí", de la col·lecció "Els pobles de la Selva".

Concert de la coral de Bonmatí.

La sortida.

XVI Marxa "Anar-hi anant"

Un any més, el passat diumenge dia 23 de febrer va tenir lloc la Marxa Popular de Bonmatí, que enguany arribava a la seva 16a edició.

Tot i que el dissabte i la matinada havia estat força plujosa i les previsions auguraven mal temps per al diumenge, al final la meteorologia va acompanyar i els quasi bé 700 participants varen poder gaudir d'un matí radiant, ideal per caminar.

La Marxa, com cada any, va transitar pels voltants del poble i va constar de dos recorreguts: un de curt de 10 km i un altre de més llarg d'aproximadament 20 km. Els dos itineraris pujaven junts per la carretera de Cal Rei i després baixaven fins a la Pera. Allà esperava el primer avituallament i el fotògraf per la foto per a la història, i a continuació cadascú decidia quin recorregut li venia més a gust de fer. El llarg es dirigia cap a Sant Climent d'Amer i després girava cap a Bonmatí, seguint el riu Ter fins arribar a la cruïlla de Can Vila, on s'agafava el camí de pujar a la capella de Sant Julià. Al mig del bosc coincidia amb els participants procedents de la Rovira que havien escollit l'itinerari curt i a partir d'aquell punt tothom marxava junt fins a l'arribada.

I per acabar, al pati de les escoles hi havia preparada per a tothom una bossa obsequi i un bon esmorzar per poder recuperar forces.

L'esmorzar.

En total varen ser 660 participants de 87 pobles diferents. D'entre els llocs d'on varen venir més persones cal destacar els següents: Girona amb 131, Bonmatí amb 80 i Anglès amb 65.

Un cop més, l'organització vol remarcar el seu agraïment vers totes aquelles persones que amb la seva col·laboració desinteressada fan possible la Marxa "Anar-hi anant" de Bonmatí.

El moment de tirar el coet.

Lliga catalana d'ajuda al malalt de càncer

Els darrers dies de l'any els mitjans de comunicació anuncien caves i torrons, els cors s'estoven, Occident es contagia d'una renaixent bondat que escampa solidaritat per tot arreu, com si els individus, plens de joia, estiguessin obligats a transmetre i compartir amb els desvalguts aquest ànim durant les setmanes nadalenes. Per sort, en la Lliga catalana d'ajuda al malalt de càncer la generositat no comença el dia 1 de desembre i acaba el 6 de gener, és constant al llarg de 365 dies, i això és possible gràcies a les donacions i al treball que els socis i els voluntaris inverteixen per ajudar a les famílies que ho necessiten.

Repassem ara, quan ja s'han dut a terme alguns actes del 2003, com el sopar benèfic de la Lliga, que va tenir lloc al Palau de Fires de Girona el passat 24 de gener, tot allò que va succeir durant el 2002. Ens agradaria que la vostra valuosa participació se sentís recompensada al recordar els projectes i actuacions que s'han dut a terme gràcies a la vostra gentilesa.

- Pis llar-residència
- Programa d'atenció domiciliària
- Assistència i atenció psicològica
- Escola per aprendre a parlar (laringectomitzats)
- Programa d'orientació i suport per a dones operades de càncer de pit
- Assessorament legal
- Programa de voluntariat
- Introducció d'elements terapèutics en l'àmbit hospitalari: una filmoteca i una fonoteca

- Curs de voluntariat hospitalari
- Jornada de prevenció del consum de tabac entre els joves, amb motiu del Dia mundial sense tabac (31 de maig)
- Jornades de psicologia i càncer
- "El festival de la fruita". Programa de prevenció. Educació per a la salut i els hàbits alimentaris entre els escolars que ha comptat amb la participació de 1.500 alumnes
- Campanya educativa i informativa "Tu pots, Quim!". 1.181 alumnes de 6è d'educació primària han aprofitat l'experiència
- Curs de dansa lliure
- Xerrades informatives
- Exposició benèfica "Els polítics que pinten". 62 polítics gironins van crear obres d'art a benefici de la Lliga
- Participació en diverses fires, mostres, postulacions, quines...

Aprofitem l'avinentesa per demanar-vos que us associeu a la Lliga i, si és possible, que animeu a algun amic o familiar a fer el mateix. Per acabar, recordar-vos que si voleu rebre més informació, podeu posar-vos en contacte amb la Lliga catalana trucant al telèfon 972 22 49 63.

La Junta

Aplec de Sant Julià del Llor

El passat diumenge 20 d'abril es va celebrar l'Aplec a l'església parroquial de Sant Julià del Llor amb un seguit d'actes que es van iniciar a les 12 del migdia amb un Ofici solemne amb acompanyament de la coral de Bonmatí.

A continuació, a les 2 de la tarda, es va fer un dinar de germanor amb un menú a base d'entrants i fideuà preparada per la colla de Roses "de la barca al plat".

L'aplec, organitzat per l'Ajuntament amb la col·laboració de la Comissió de Festes de Sant Julià del Llor i Bonmatí, es va cloure a la tarda amb una ballada de sardanes a càrrec de la cobla "La principal de Porqueres".

Calçotada organitzada pel Girona Country Club el passat mes de març.

Imatges de la Festa Major de Bonmatí 2003

Exhibició de balls de saló amb "Kinbédeball".

El pregó va anar a càrrec del col·laborador del programa "La columna" de TV3 Roger de Gràcia.

El grup de teatre local La Tètera va representar l'obra "On hi mengen dos hi mengen tres".

La Montecarlo va amenitzar la sessió de ball de la nit del dissabte 7 de juny.

A la mitja part del ball del dissabte a la nit es van elegir la pubilla i l'hereu del 2003.

L'hereu i la pubilla del 2003.

Un moment del ball de la pubilla i l'hereu.

Exhibició de la colla castellera de Figueres a la plaça Massana, del diumenge 8 de juny.

La Colla de gegants i grallers d'Amer en la cercavila que es va fer diumenge a la tarda.

Imatge de la mostra de balls regionals a càrrec de l'Esbart dansaire de Cassà de la Selva.

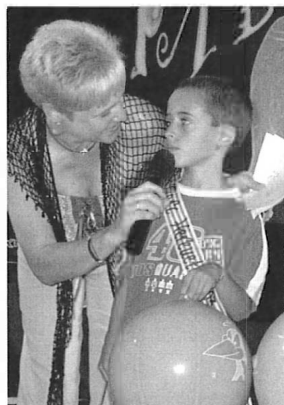
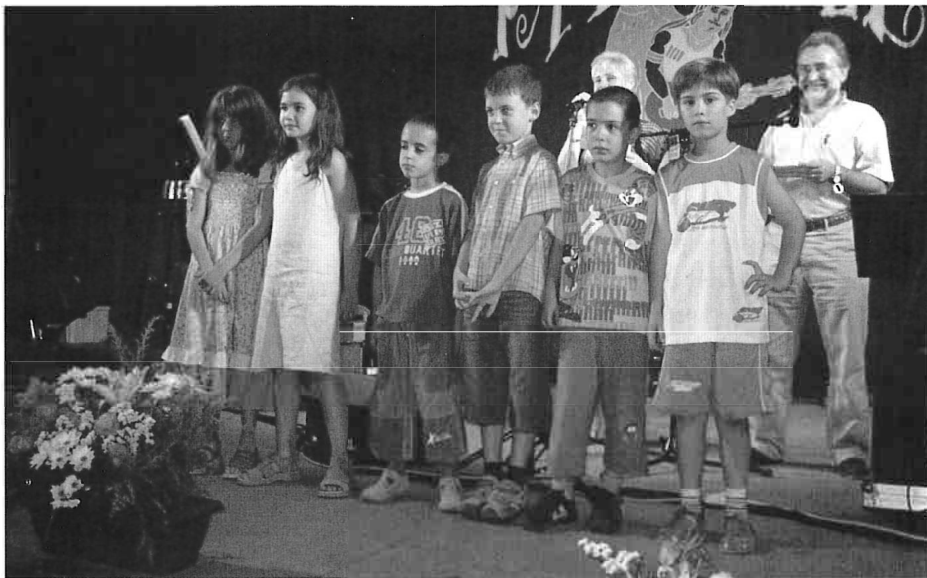

Festival infantil amb Noe Ribas.

Ball de fi de festa amb el conjunt Pa d'Àngel.

A la mitja part del ball de fi de festa es van presentar les pubilles i hereus 2003.

Gemma Caparrós i Boixés

Una professional de la salut

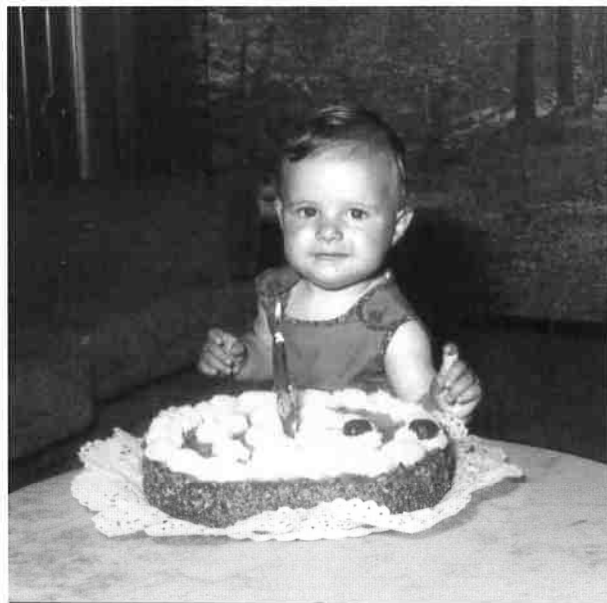
Nascuda a Bonmatí el 15 de juliol de 1977, on ha viscut tota la seva vida, la Gemma Caparrós i Boixés està casada amb Miquel Rios Moyano, és diplomada en Ciències de la Salut per la Universitat de Vic i treballa com a infermera en el CAP d'Anglès des de finals de l'any 1999.

"Vaig anar a l'escola de Bonmatí dels 4 fins als 13 anys, de pàrvuls fins a 8è d'EGB, el batxillerat i el COU els vaig fer a l'institut Castell d'Estela d'Amer i després de fer la selectivitat als 18 anys vaig anar a la Universitat de Vic on vaig treure'm la diplomatura en Ciències de la Salut entre 1995 i 1998", explica la Gemma, que sempre ha viscut a Bonmatí, primer a la casa familiar amb els seus pares, en Francesc i l'Assumpta, i la seva germana gran, la Mariona i avis materns. Des de l'any 2000 amb el seu marit, en Miquel Rios Moyano viuen també a Bonmatí.

El mateix any en què va acabar els estudis, concretament el dia 1 de juliol de 1998, va començar a treballar a l'Hospital de Santa Caterina de Girona amb un contracte pels tres mesos d'estiu, que va empalmar amb un altre de 4 mesos per una baixa per maternitat i un altre de 3 mesos més l'excedència que aquesta mateixa companya va agafar-se després del part.

Un cop acabats aquests 10 mesos, la Gemma va passar al torn de nit en el mateix centre hospitalari i el desembre del 1999, sense deixar la plaça a l'hospital gironí, va començar a treballar en el CAP d'Anglès, on actualment continua desenvolupant la seva tasca com a infermera.

"Al CAP d'Anglès vaig anar-hi a treballar perquè també hi va venir la que era la meva cap a l'Hospital de Santa Caterina i després de fer diferents substitucions per cobrir guàrdies i una baixa per maternitat ja m'hi vaig quedar fins a fer les oposicions i aconseguir en propietat una de les places de diplomada en infermeria del centre el novembre del 2002", refereix la Gemma, que diu que quan feia COU dubtava entre estudiar biologia, medicina o infermeria, feina

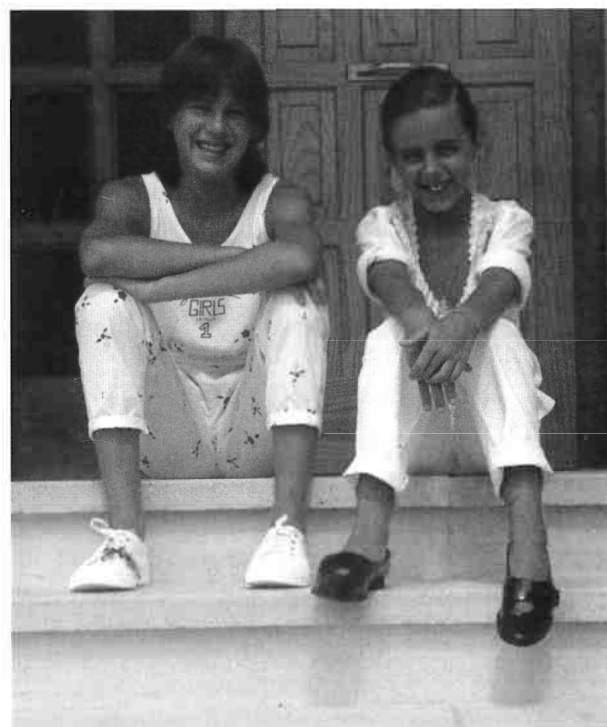
La Gemma Caparrós celebrant el seu primer aniversari, el dia 15 de juliol del 1978.

aquesta que també ha realitzat tota la seva vida la seva tieta Dolors, que és germana de la seva mare. "Com que biologia tenia poca sortida i per fer medicina havia d'anar a Lleida, al final vaig decidir estudiar infermeria a la Universitat de Vic", relata la Gemma, que comenta que el primer any d'estudis universitaris vivia en un pis amb dues estudiants més a Vic i només baixava a Bonmatí els caps de setmana, mentre que els altres dos cursos, "com que ja hi havia l'eix i les classes eren al matí, els dies feiners anava i tornava amb cotxe".

La Gemma amb la seva germana Marion, a l'esquerra, el desembre de 1982.

Amb el seu marit, Miquel Rios Moyano, que és contractista d'obres, es van conèixer al cinema "Espinet" d'Anglès quan ell tenia 15 anys i ella 13, i es van casar, després de festejar durant 10 anys, al Monestir de Ripoll el dia 15 de juliol

La Gemma i la Marion (esquerra) l'agost del 1987.

del 2000. "Vam festejar tant de temps perquè vam decidir que no ens casaríem fins que treballéssim tots dos", comenta la Gemma, que continua ampliant la seva formació fent diferents cursos, l'últim dels quals ha estat un sobre cremats que s'ha fet recentment a la Residència de la Vall d'Hebron de Barcelona.

CAP d'Anglès

Després d'explicar que les infermeres del CAP d'Anglès treballen amb equip amb el metge, però tenen la seva pròpia agenda i "cupo" de visites, la Gemma destaca que l'objectiu general de l'atenció primària reformada és l'educació sanitària de la població per tal de detectar la malaltia abans que aparegui o que sigui més seriosa i canviar els hàbits quant a alimentació i tabac i alcohol. "Aconseguir aquest objectiu costa força perquè la gent encara pensa que si no té res no ha d'anar al metge, però poc a poc anem fent progressos", diu la Gemma, que explica que en el marc de l'educació primària sanitària fan controls d'hipertensos i diabètics, pacients aquests als quals també ensenyen a punxar-se, i també incideixen força en el control de l'obesitat, recomanant dietes i hàbits alimentaris.

"Per detectar les malalties a temps tothom s'hauria de fer una anàlítica i un electrocardiograma cada any i la gent d'entre 15 i 50 anys també haurien de controlar-se la pressió un cop a l'any", recomana la Gemma, que explica que recorda que es pot anar a veure la infermera sense necessitat de demanar visita per al metge. "La visita a la infermera ens permet aplicar el protocol del Programa d'activitats preventives programades a la salut (PAPPS), que inclou una entrevista a cada pacient i les actuacions recomanades per a cada edat -vacunes, pressió,...- i facilita que quan es detecta algun problema puguem derivar-ho de seguida al metge corresponent", manifesta.

"A més de l'educació primària sanitària i les cures i tractaments, les infermeres també ens dediquem a la docència impartint cursos de tres dies que cada any es fan a diferents pobles i a grups de pacients afectats per una mateixa malaltia", continua la Gemma, que en aquest sentit assenyala que aquest mes de maig s'han fet cursos per a diabètics, malalts enllitats i demenciats i pacients que necessiten utilitzar inhaladors a Anglès, la Cellera i Amer. Aquest apartat es completa també cada curs amb sessions sobre educació sexual, educació alimentària i prevenció de la drogaaddicció i l'alcoholisme als instituts de la comarca, "i per això ara estem explicant l'anticoncepció, les malalties de transmissió sexual, etc. als alumnes dels centres d'Amer i Anglès".

"Una altra part important de la meua feina són les campanyes de vacunació, especialment la de la grip, que es porta a terme entre octubre i gener, l'antitetànica i l'antipneumocòccica, que es posa a tots els pacients de més de 60 anys", segueix la Gemma, que també dedica temps a l'anomenada atenció continuada d'urgències, en què fan guàrdia de les 8 de la nit fins a les 8 del matí de l'endemà i que els hi suposa treballar 24 hores seguides, ja que la duen a terme un cop per setmana quan la seva jornada habitual acaba a les 8 de la tarda.

Parlant de jornada laboral i deixant de banda les guàrdies, l'horari de la Gemma, que treballa junt amb la Magda Bonet com a infermera del doctor Manel Roman, atenent aproximadament 1.600 pacients, és el següent: els dilluns de la 1 a les 8 de la tarda i la resta de dies feiners de les 8 del matí a les 3 de la tarda. Cal destacar que els dijous va a Osor i els divendres al matí a Bonmatí per atendre els pacients del doctor Roman d'aquests dos pobles.

"Per edats, el principal grup de risc el constitueixen les persones de 45 a 65 anys, ja que solen necessitar atenció sanitària però no acostumen a venir, mentre que els nens i joves de 0 a 15 anys ja van al pediatra, els del grup de 16 a 45 anys ja venen quan ho necessiten i els majors de 65 anys són els més controlats, ja que per l'edat són els que necessiten més atenció junt amb els crònics, que en molts casos ja es troben en aquest grup d'edat", explica la Gemma per tancar el capítol sanitari.

Per acabar l'entrevista, i referint-se al poc temps lliure que li deixa la feina del CAP i de casa seva, la Gemma diu que la seva principal afecció és la lectura, activitat a la qual dedica una estona gairebé diàriament. *"M'agrada molt la novel·la i també les obres històriques i sobre temes d'actualitat i els meus autors preferits són Ken Follet i Noah Gordon",* comenta la Gemma, que no acostuma a compaginar lectures, sinó que acaba un llibre abans de començar-ne un altre.

La Gemma, que també és una enamorada de la nostra llengua i després de treure's el nivell D de català ara es prepara per a les proves del K, havia escrit força poesia i entre finals dels 80 i principis dels 90 va arribar a guanyar tres edicions del concurs que organitza l'escola de Bonmatí amb motiu de les Jornades Culturals de Sant Jordi, així com una vegada el premi de narrativa.

Quant al temps de lleure dels caps de setmana, la Gemma i en Miquel són molt afeccionats a anar als cinemes de Girona, així com a fer sopars i anar de copes amb altres parelles joves o d'altres amics, i amb menys freqüència també van al teatre. A més, últimament tenen el costum d'anar amb un altre matrimoni a fer caminades, la darrera de les quals *"ha estat la ruta de Cadaqués al Cap de Creus"*.

R. Ponsatí

Com cal rebre la comunió?

- Fe i reverència són els criteris bàsics per rebre el Senyor en la Sagrada Eucaristia.
- Sempre cal rebre la Comunió amb les degudes disposicions i si cal, abans passar pel sagrament de la Penitència, i amb una actitud exterior de respecte expressant la fe del cristià en l'Eucaristia.
- L'Amén que diuen els fidels, cal dir-lo amb veu clara i indica un acte de fe personal en la presència de Crist.
- La Comunió és un do del Senyor que s'ofereix als fidels per mitjà dels ministres autoritzats.
- Els fidels no poden prendre per ells mateixos l'Hòstia i molt menys passar-la d'un a l'altre.

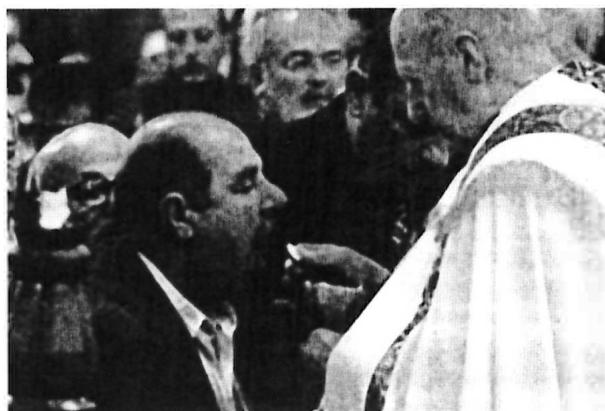
Si es reparteix la Comunió per "intinció", el sacerdot suca una part de l'Hòstia en el calze i el combregant la rep a la boca.

- D) Referent a la Comunió dels nens.
Els nens, degudament preparats, poden combregar tant en la mà com en la boca. Si el sacerdot veïés que el nen porta les mans brutes, ho donarà a la boca.
- E) Per a la Comunió als malalts, cal saber que dels malalts i invàlids l'Església sempre ha tingut una especial cura; és un servei de responsabilitat pastoral i que pot ser ajudat per persones degudament preparades i autoritzades com a ministres suplents, amb caràcter extraordinari i quan les circumstàncies ho demanin.
- F) Quan el sacerdot està malalt i/o l'edat avançada, o pel gran nombre de fidels i per no allargar la Missa, el sacerdot pot demanar a laïcs, degudament preparats, perquè l'ajudin, o sols distribueixin el Cos de Crist.

Normes pràctiques

- A) Els fidels poden rebre el Cos de Crist lliurement de genolls o dempeus.
Si el vol rebre agenollat, no cal que faci altra reverència, puix ja expressa adoració al Senyor.
Quan es rep a peu dret cal fer una reverència (inclinació de cap) abans de rebre l'Eucaristia.
- B) Es pot combregar amb la llengua i amb les mans degudament netes (l'esquerra fa de cupó recipient, sostinguda per la dreta) i amb la dreta menja l'Hòstia immediata-ment.
Els fidels no han de prendre mai per ells mateixos el pa sagrat, ni fer-se passar el calze de mà en mà.
No pot allunyar-se amb les espècies eucarístiques a la mà.
- C) El sacerdot, en cas de necessitat, pot autoritzar a ministres extraordinaris perquè l'ajudin en la distribució de la Sagrada Comunió: El ministre extraordinari degudament avisat i preparat, s'acostarà al celebrant. El sacerdot li dóna el Cos de Crist i li entrega el cupó per distribuir el Cos de Crist.

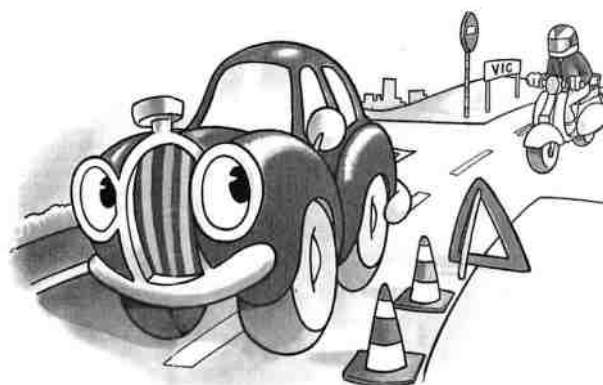
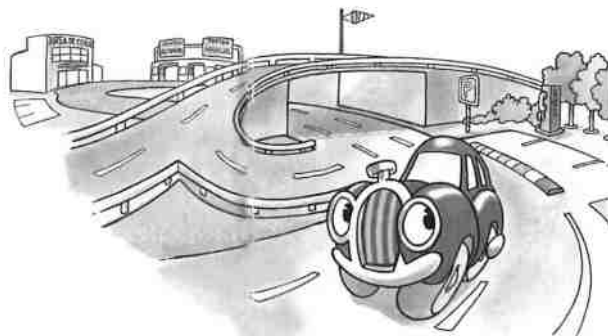
Resum de les Normes del Missal Romà preparat per Mn.
Àngel Pla i Masó

Guia per parlar correctament de les coses del cotxe (*)

Tot seguit referim una sèrie de mots, amb la seva correspondència amb castellà, per tal d'utilitzar correctament el català quan parlem de les coses del cotxe. Per fer-ho, s'han agrupat els mots d'us habitual en àmbits com la carretera, l'autopista, la botiga, el taller, l'estació de servei, la ciutat, la neu, l'estiu...

El cotxe a l'autopista

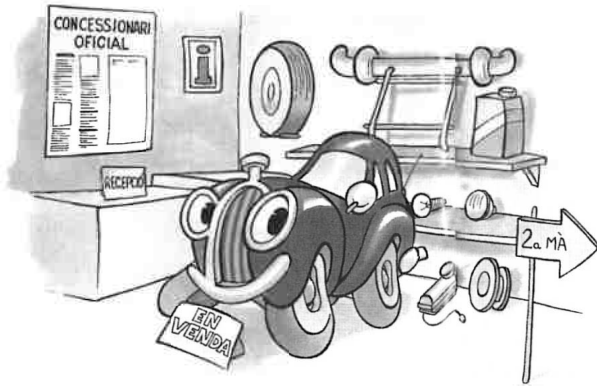
Accelerar	Acelerar
Alentir	Moderar
Àrea de peatge.....	Àrea de peaje
Àrea de servei	Àrea de servicio
Avançament.....	Adelantamiento
Bucle de sortida.....	Bucle de salida
Carril	Carril
Cons	Conos
Destorbar.....	Molestar
Distància de seguretat	Distància de seguridad
Envair	Invadir
Fluïdesa.....	Fluidez
Guàrdia Civil.....	Guardia Civil
Indicador(s)	Indicador(es)
Indicador de vent (anemoscopi).....	
Indicador de viento (anemoscopio)	
Lliscament sobre l'aigua.....	Deslizamiento sobre el agua
Pluja	Lluvia
Punt d'auxili (SOS).....	Punto de socorro (SOS)
Retrovisor.....	Retrovisor
Senyal(s)	Señal(es)
Velocitat	Velocidad
Visibilitat.....	Visibilidad

El cotxe a la carretera

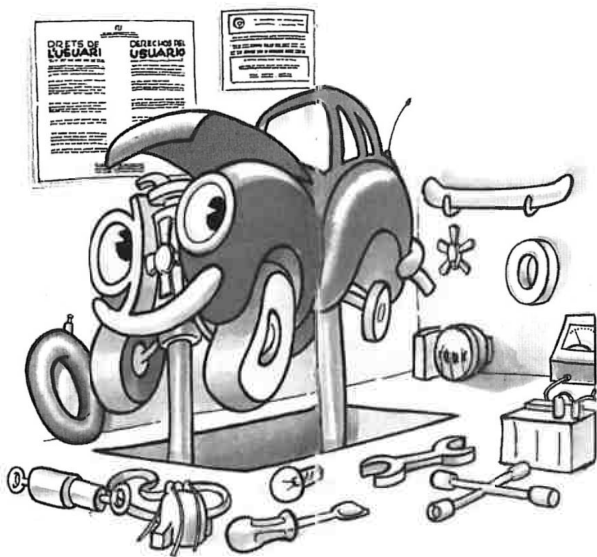
Bifurcació.....	Bifurcación
Calçada.....	Calzada
Canvi de rasant.....	Cambio de rasante
Caravana.....	Caravana
Col·lisió.....	Colisión
Desembragar	Desembragar
Distància de detenció	Distancia de parada
Distància de frenada.....	Distancia de frenado
Distància de reacció.....	Distancia de reacción
Encreuament	Cruce
Enlluernar.....	Deslumbrar
Ferm	Firme, piso
Gir	Giro
Indicador(s).....	Indicador(es)
Línia contínua	Línea continua
Llançar	Lanzar
Llum de gàlib	Luz de gálibo
Minorar	Aminorar
Nucli urbà.....	Núcleo urbano
Pendent (el).....	Pendiente (la)
Preferència	Preferencia
Remolc	Remolque
Revolt	Curva
Senyal (el).....	Señal (la)
Senyalització horitzontal.....	Señalización horizontal
Travessar	Cruzar
Triangle reflector.....	Triángulo reflectante

El cotxe a la botiga

Carrosseria	Carrocería
Concessionari oficial.....	Concesionario oficial
Cotxes de segona mà.....	Coches de segunda mano
Despatx	Despacho
Embellidor.....	Embellecedor
En venda.....	En venta
Entrada lliure.....	Entrada libre
Es lloga.....	Se alquila
Exposició i venda.....	Exposición y venta
Franc de fàbrica.....	Franco de fábrica

Gerent.....	Gerente
Horari d'estiu.....	Horario de verano
Horari d'hivern.....	Horario de invierno
Hores d'oficina.....	Horas de oficina
Informació.....	Información
Mercat d'ocasió.....	Mercado de ocasión
Oficines.....	Oficinas
Parabrisa.....	Parabrisas
Parafang.....	Guardabarros
Para-xocs.....	Parachoques
Passeu sense trucar.....	Pasen sin llamar
Promotor de vendes.....	Promotor de ventas
Recepció.....	Recepción
Reclamacions.....	Reclamaciones
Sala d'espera.....	Sala de espera
Tancat.....	Cerrado

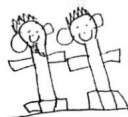
El cotxe al taller

Abonyegar.....	Abollar
Acerar.....	Acerar
Acoblar.....	Acoplar
Alinear.....	Alinear
Amortidor.....	Amortiguador
Amplada.....	Anchura
Avariati.....	Averiado
Avaria.....	Averia

Banc.....	Banco
Bateria.....	Batería
Bomba.....	Bomba
Bombeta.....	Bombilla
Brida.....	Brida
Bufador.....	Soplete
Cable.....	Cable
Caixa.....	Caja
Carburador.....	Carburador
Càrrega.....	Carga
Càrter.....	Cárter
Cigonyal.....	Cigüeñal
Cilindre.....	Cilindro
Coixinet.....	Cojinete
Connexió.....	Conexión
Corrent (el).....	Corriente (la)
Corretja.....	Correa
Deixeu les claus a la recepció . Dejen las llaves en recepción	
Delco.....	Delco
Díode.....	Diodo
Disc.....	Disco
Eix.....	Eje
Elevador.....	Elevador
Entrada.....	Entrada
Escala.....	Escalera
Extintor.....	Extintor
Falca.....	Calza
Filtre.....	Filtro
Fossat.....	Foso
Fre/Frens.....	Freno/Frenos
Gicler.....	Chicler
Import.....	Importe
Lavabos.....	Lavabos
Lleva.....	Leva
Llibre de reclamacions.....	Libro de reclamaciones
Llums d'emergència.....	Luces de emergencia
Mànega d'aigua.....	Manguera de agua
Muntacàrregues.....	Montacargas
No fumeu.....	No fumar
Pagueu a la caixa.....	Paguen en la caja
Palier.....	Palier
Politja.....	Polea
Radiador.....	Radiador
Rebentar.....	Reventar
Recanvi(s).....	Recambio(s)
Rellotge.....	Reloj
Rètols.....	Rótulos
Servei de grua.....	Servicio de grúa
Sortida.....	Salida
Vàlvula.....	Válvula
Ventilador.....	Ventilador
Vigilant.....	Vigilante

El cotxe a l'estació de servei

Aigua.....	Agua
Assortidor.....	Surtidor
Bateria.....	Batería

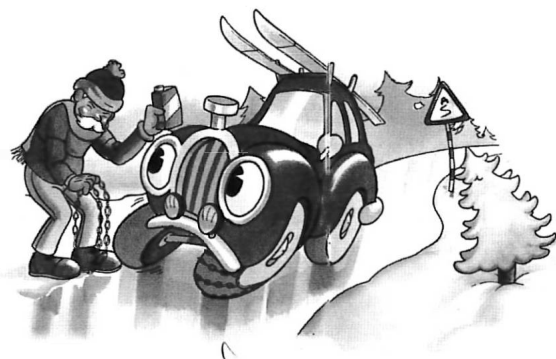
Bomba d'aire.....	Bomba de aire
Born.....	Borne
Bugia.....	Bujía
Cambra.....	Cámara
Camussa.....	Gamuza
Canvi d'oli.....	Cambio de aceite
Capot.....	Capó
Caputxó.....	Capuchón
Coberta.....	Cubierta
Dipòsit.....	Depósito
Eixugavidres, Eixugaparabrises.....	Limpiaparabrisas
Fusible.....	Fusible
Gasoli, Gasoil.....	Gasóleo, Gas-oil
Gasolina.....	Gasolina
Greix.....	Grasa
Greixar.....	Engrasar
Greixatge.....	Engrase
Manòmetre.....	Manómetro
Oli.....	Aceite
Pastilla de fre.....	Pastilla de freno
Pastilla d'embragatge.....	Pastilla de embrague
Pneumàtic(s).....	Neumático(s)
Pressió.....	Presión
Pressió dels pneumàtics.....	Presión de los neumáticos
Reglatge.....	Reglaje
Rentatge.....	Lavado
Tren de rentatge.....	Tren de lavado

El cotxe a la ciutat

Amplada.....	Anchura
Aparcament, Pàrquing.....	Parking
Avinguda.....	Avenida
Barri.....	Barrio
Barriada.....	Barriada
Carregar.....	Cargar
Carrer.....	Calle
Carreró.....	Callejón
Carril bus.....	Carril bus
Circulació.....	Circulación
Claveguera.....	Cloaca
Dreta.....	Derecha
Encreuament, Cruïlla.....	Cruce

Envestida.....	Embestida
Frenada.....	Frenado
Graella.....	Emparrillado
Guàrdia urbà.....	Guardia urbano
Impost.....	Impuesto
Maniobra.....	Maniobra
Multa.....	Multa
Pas de vianants.....	Paso de peatones
Pas lliure.....	Paso libre
Pas zebra.....	Paso de cebra
Semàfor.....	Semáforo
Trànsit.....	Tráfico
Via.....	Vía
Via interurbana.....	Vía interurbana
Vianant.....	Peatón
Vorada.....	Bordillo
Voral.....	Margen
Vorera.....	Acera
Zona.....	Zona

El cotxe a la neu

Baca.....	Baca
Boira.....	Niebla
Cadena antilliscant.....	Cadena antideslizante
Calamarsa.....	Granizo
Calefacció.....	Calefacción
Fars anti-boira.....	Faros antiniebla

Filtre	Filtro
Folre	Forro
Líquid anticongelant	Líquido anticongelante
Patinar	Patinar
Plat d'enganxall	Plato de enganche
Portaesquíis	Portaesquíis
Presa d'aire.....	Entrada de aire
Relliscar	Resbalar
Senyal de trànsit.....	Señal de tráfico
Termòstat.....	Termostato
Transmissió davantera.....	Transmisión delantera
Vidre tèrmic	Vidrio térmico

El cotxe a l'estiu

Aigua.....	Agua
Aire condicionat.....	Aire acondicionado
Asfalt.....	Asfalto
Avançament.....	Adelantamiento
Caravana.....	Caravana
Corretja	Correa
Descapotable	Descapotable
Líquid refrigerant	Líquido refrigerante
Maniguet	Manguito
Radiador.....	Radiador
Refrigeració.....	Refrigeración
Remolc	Remolque
Servei de grua	Servicio de grua
Ventilador.....	Ventilador

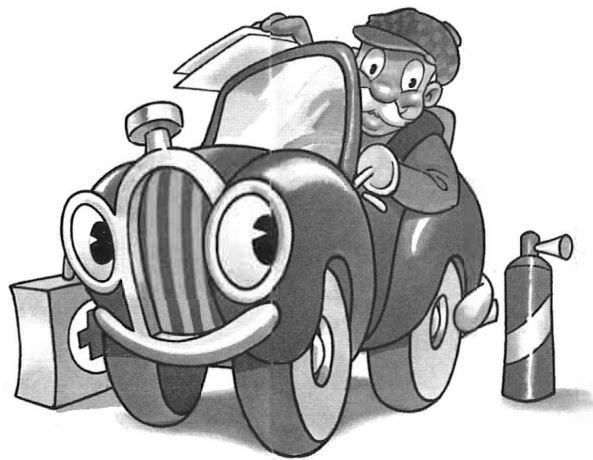
El cotxe per dintre

Accelerador.....	Acelerador
Alçavidres	Elevalunas
Baca.....	Baca
Botzina	Claxon
Botzinar.....	Tocar el claxon
Caixa d'eines.....	Caja de herramientas
Caixa de recanvis	Caja de recambios
Canvi de marxés.....	Cambio de marchas
Cendrer.....	Cenicero
Comptaquilòmetres	Cuentakilómetros
Compta-revolucions	Cuentarevoluciones
Davantall	Salpicadero

Embragatge	Embrague
Enganxall	Enganche
Escombreta.....	Escombrilla
Estàrter	Estárter
Extintor	Extintor
Far	Faro
Fre	Freno
Fre de mà.....	Freno de mano
Fiador	Seguro
Gat, Cric.....	Gato, Cric
Llanta	Llanta
Llum (el)	Luz (la)
Maneta.....	Manilla
Parabrisa.....	Parabrisas
Pedal.....	Pedal
Portaequipatge.....	Portaequipajes
Portalàmpada.....	Portalámparas
Recolzabraços	Apoyabrazos
Recolzacaps.....	Reposacabezas
Reixeta	Rejilla
Retrovisor.....	Retrovisor
Ruixador.....	Rociador
Seient.....	Asiento
Servofrè.....	Servofreno
Silenciador	Silenciador
Tauler	Tablero
Topall	Tope
Trencaaigues	Despideaguas
Triangle reflector.....	Triángulo reflectante
Tub d'escapament	Tubo de escape
Visera	Visera
Volant	Volante

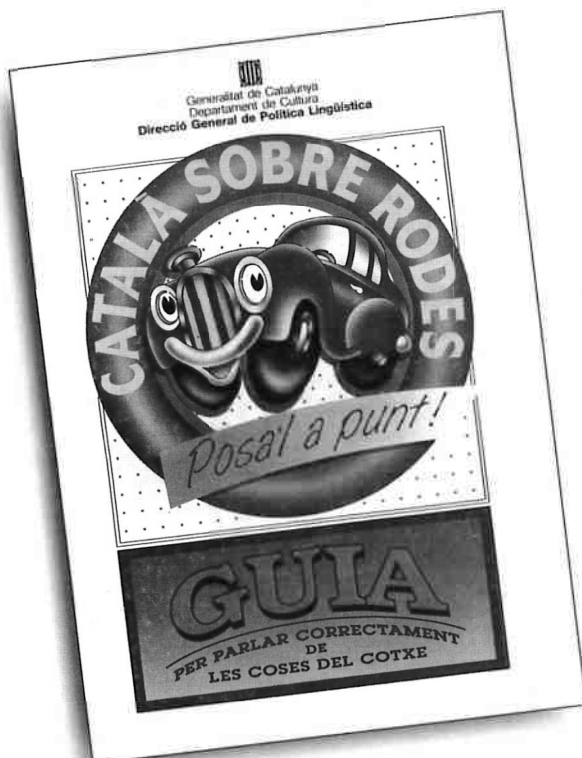
La seguretat en el cotxe

Accident	Accidente
Assegurança	Seguro
Atenció.....	Atención
Atropellar	Atropellar
Autotaller	Autotaller
Avançament.....	Adelantamiento
Cinturó de seguretat	Cinturón de seguridad
Codi, Normes de circulació.....	Código, Normas de circulación
Direcció.....	Dirección

Documentació del cotxe.....	Documentación del coche
Estació de diagnòstic.....	Estación de diagnóstico
Estacions ITV.....	Estaciones ITV
Farmaciola.....	Botiquín
Fuita.....	Escape
Manteniment.....	Mantenimiento
Passatgers.....	Pasajeros
Permis de circulació.....	Permiso de conducir
Pes màxim autoritzat.....	Peso máximo autorizado
Posada a punt.....	Puesta a punto
Privar de visibilitat.....	Impedir la visibilidad
Recanvi.....	Recambio
Reflex(os).....	Reflejo(s)
Retardar.....	Retardar
Revisió.....	Revisión
Serveis d'urgència.....	Servicios de urgencia
Velocitat.....	Velocidad

(*). Extret del fulletó "Català sobre rodes", editat per la Direcció General de Política Lingüística del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

► La filla del Ganges - La història d'una adopció

ASHA MIRÓ
Editorial: La Magrana

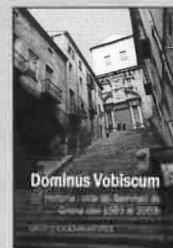
L'Asha explica el seu viatge a l'Índia per retrobar-se amb els seus orígens. Havia arribat a Barcelona poc abans de complir els set anys, adoptada per una família catalana. És l' emotiu testimoni de la seva adopció.

► No a la guerra - Les raons contra l'atac a l'Iraq

ALFONSO ARMADA, MAGDA BANDERA, ANTONIO LAFUENTE, MANUEL LEGUINECHE, VICENT PARTAL, JORDI RAICH, BRU ROVIRA i FERRAN SALES
Editorial: Ara Llibres

Cadascun d'aquests periodistes ens dona la seva raó per la qual s'ha de dir No a la guerra. Hi ha un munt de raons per estar en contra de la guerra i cap per estar-hi a favor. Reflexionem-hi.

► Dominus Vobiscum

GRUP D'EXSEMINARISTES
Editorial: JJ Comunicació i Grup d'Exalumnes del Seminari de Girona

Recull la història i la vida del Seminari de Girona des de l'any 1563 fins ara i reflecteix l'evolució de la societat, sobretot dels darrers anys.

Cel Fosc

Evita la contaminació lumínica

Què és la contaminació lumínica?

Anomenem contaminació lumínica a la brillantor del cel nocturn produïda per la difusió de la llum artificial.

Aquesta brillantor es deguda a la mala qualitat i orientació de l'enllumenat exterior, tant públic com privat. Es llum que no s'aprofita per il·luminar el terra, els carrers i allí on fem vida, ja que l'enviem per sobre l'horitzó i als núvols.

Com a resultat, la foscor natural de la nit minva i desapareix progressivament la llum de les estrelles i els altres astres.

Les boirines i el cel enterbolit potencien l'efecte fins a l'extrem de crear una capa de color gris o taronja que adopta la forma d'un núvol lluminós damunt les ciutats. L'abundor de partícules en suspensió augmenta la dispersió de la llum, de manera que, quan més contaminat és l'aire de la ciutat, més intens és el fenomen. Si la llum dispersada prové de lluminàries amb un ample espectre d'emissió, l'efecte és molt pitjor perquè les radiacions lluminoses dels astres que tinguin idèntica longitud d'ona ja no poden ser captades pels aparells d'observació i alteren de forma significativa l'equilibri presa-depredador dels animals de vida nocturna.

Per què t'afecta?

La contaminació lumínica té moltes més repercussions de les que es veuen a simple vista. Podem agrupar els efectes en 3 grans grups:

ECONÒMIC

Un abús dels recursos naturals; un sobreconsum de combustibles fòssils, energia i recursos, molts més dels que realment ens calen.

Només a Alemanya (1998), un país força ben il·luminat, l'energia malbaratada en il·luminar els núvols era equivalent a l'energia produïda per una central nuclear de mitja potència.

Un mal ús dels teus impostos; només a Catalunya, cada any es llencen de l'ordre de 3.000 milions de PTA per il·luminar els núvols.

ECOLÒGIC

Una agressió al fràgil ecosistema nocturn i les seves cadenes tròfiques que crea desequilibris i tensions que faciliten l'aparició de plagues, l'emprobriment genètic de poblacions i extincions.

Agressió a aus migratòries, la vida marina (il·luminació indiscriminada de platges), insectes, i fauna nocturna o crepuscular.

Un abús dels recursos naturals; un sobreconsum de combustibles fòssils, energia i recursos, molts més dels que realment necessitem.

L'emissió de residus com el CO₂ i els residus nuclears procedents de la generació d'electricitat malbaratada en il·luminar els núvols.

La generació de residus sòlids d'alta toxicitat que no es reciclen adequadament. Les làmpades d'enllumenat porten mercuri, cadmi i altres metalls pesats tòxics pels éssers vius. Segons un estudi de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) només a Catalunya cada any es llencen sense reciclar uns 500 kg. de mercuri al medi ambient.

SOCIAL

Un perill per a vianants i conductors. Llums mal orientats o massa potents enlluernen, fan perdre agudes visual i generen zones d'ombra massa contrastades. Es corre més en zones sobre-il·luminades.

La intrusió lumínica, és a dir, llum exterior que de manera indesitjada entra a les cases.

La pèrdua de les nits amb estels, patrimoni de les generacions futures (UNESCO) i origen de la nostra cultura i civilització (mitologia, filosofia, cosmologia, ciència,...).

Impedeix la pràctica de l'Astronomia a molts Km de distància del focus contaminant. Per exemple, l'halo de CL de l'àrea metropolitana de Barcelona es veu des de la costa nord de Mallorca i des del Pirineu Central (Tourmalet).

Si no ho fas per tu, fes-ho pels teus fills.

Solucions

La tecnologia ens ofereix, ja avui, moltes i barates solucions per il·luminar més i millor tot evitant la Contaminació Lumínica i els seus efectes.

Convé, en general, evitar el criteri que "quanta més llum millor", ja que això no implica ni major seguretat ni major visibilitat.

A nivell col·lectiu, les iniciatives depenen de la voluntat de les distintes administracions que tenen competències en l'àrea energètica: central, autonòmica i local. Convé regular la contaminació lumínica dintre del marc general d'una llei de protecció de l'atmosfera d'abast estatal o bé autonòmic, i també endegar polítiques de suport i foment de les energies alternatives. No resulta senzill aconseguir avenços, però és factible. A Catalunya, a conseqüència de les gestions realitzades des de l'any 1995, quan s'inicià la campanya de

defensa del cel fosc, el Parlament aprovà una proposició no de llei, en la qual el govern s'obliga a no subvencionar cap projecte d'enllumenat públic que no consideri l'ús de bombetes eficients i lluminàries ben apantallades, llevat de casos concrets on sigui aconsellable un altre tipus d'enllumenat.

Finalment, si en el futur es dilucida la seva validesa jurídica, caldrà que els Ajuntaments que disposin d'Ordenances de Medi Ambient, hi incloguin aquest concepte. I tots, sense excepció, haurien d'aprovar reglaments de control de les futures instal·lacions i dissenyar plans de remodelació de les actuals sota el principi que les inversions en remodelatge s'amortitzin amb l'estalvi en el consum. L'exemple de Figueres, on això s'ha fet, és indiscutible: sense aplicar la totalitat de les modificacions possibles, s'assoleix un estalvi d'un 25% en la factura elèctrica, amb una inversió que s'amortitza en menys de dos anys. Convindria també acompanyar els canvis amb una campanya d'informació ciutadana d'un caire especialment didàctic i sensibilitzador. Al cap i a la fi no es pretén altra cosa que cedir a les generacions futures un medi ambient més net i un cel més pur.

Les solucions són a l'abast de la mà. Només cal la voluntat d'aplicar-les.

Què estem fent

Hi ha molts grups arreu del món treballant per eradicar la contaminació lumínica. Les accions endegades són múltiples, però en general orientades a:

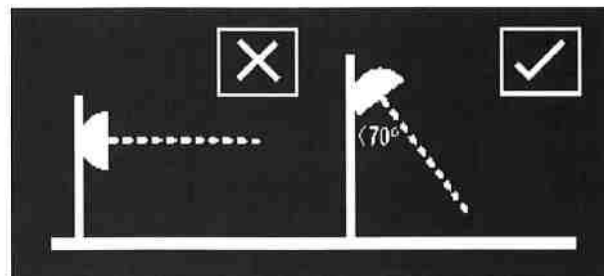
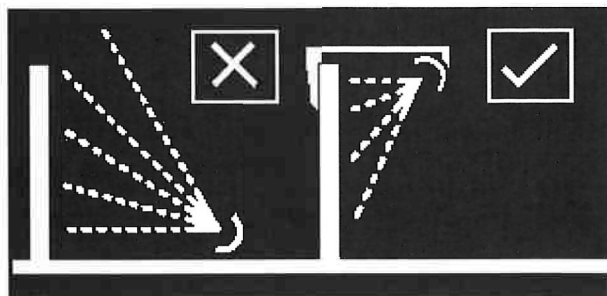
- Divulgar el problema, els perjudicis associats i les solucions existents.
- Treballar amb les administracions per legislar i reduir la contaminació lumínica.
- Denunciar administracions i empreses que malmeten i s'abusen dels recursos de tots.
- Proposar solucions i demanar la seva aplicació.

IL·LUMINAR BÉ ÉS MOLT FÀCIL

Il·luminar bé és molt fàcil. Cal enviar la llum allí on la necessitem i emprar làmpades de baix consum i sense components tòxics.

ORIENTACIÓ

Cal il·luminar sempre de dalt a baix. En cas que això no sigui possible, cal orientar els focus per evitar que aquests enviïn llum per sobre l'objecte o edifici a il·luminar.

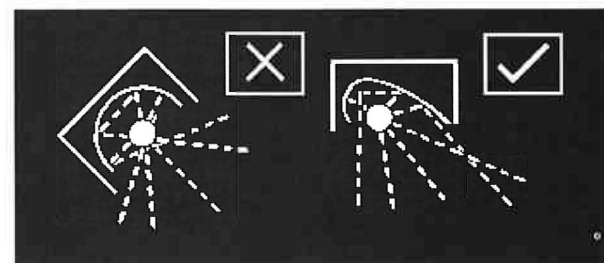
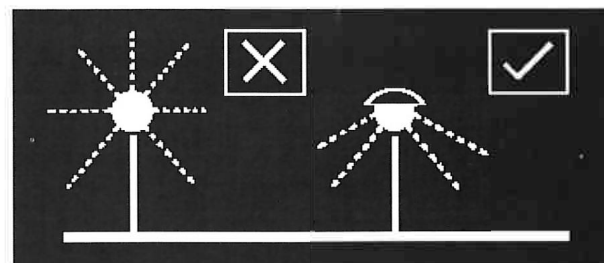

Orientar els focus per sota l'horitzontal i apantallar-los. Cal evitar enlluernar els conductors i els vianants.

LÀMPADES

Exemples de mala il·luminació:

Amb prou feines equival al 15% de la total de la llum radiada. El restant 85% és simplement energia que es paga, contamina i no s'aprofita (malbaratament energètic).

Per a més informació podeu consultar les directives de The Institution of Lighting Engineers del Regne Unit. Els gràfics d'aquesta secció provenen de la British Astronomical Association-Campaign for Dark Skies.

Què proposem?

Una millor il·luminació, més racional i menys malbaratadora que respecti als ciutadans i al Medi.

- Utilitzar llums de sodi a baixa pressió perquè no porten metalls pesats i consumeixen: 5 vegades menys que els llums incandescents, o 2.2 cops menys que els llums de mercuri, o 1.5 vegades menys que els de sodi a alta pressió i fluorescents.
- Un reciclatge correcte de les bombetes (mercuri, cadmi i altres metalls pesats).
- Apagar els llums exteriors quan no siguin realment necessaris.
- Apagar l'enllumenat de públic de monuments i edificis corporatius després de mitjanit (Qui gaudeix dels monuments després de mitjanit?).

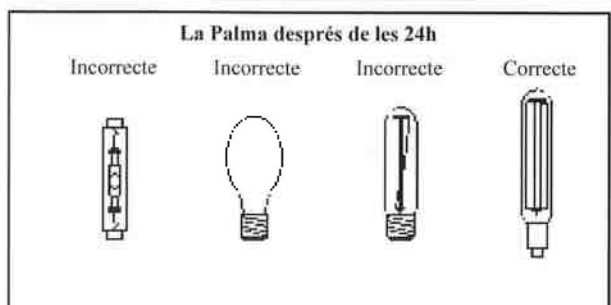
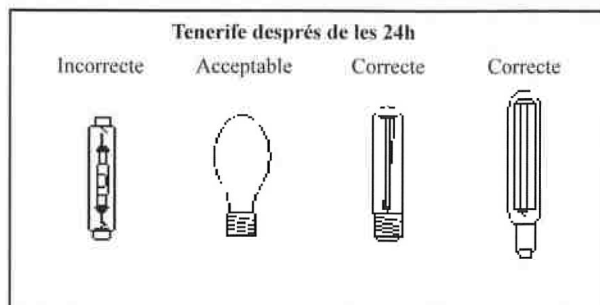
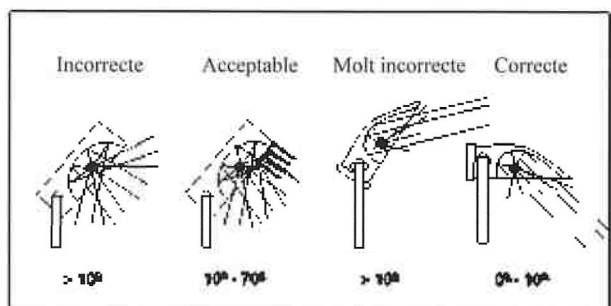
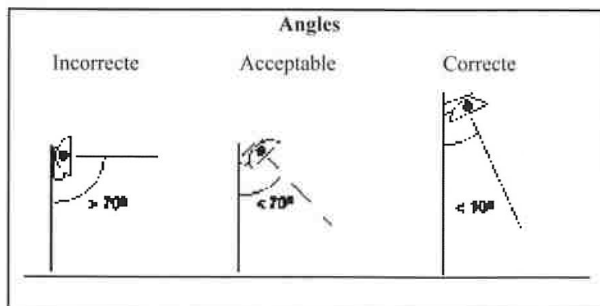
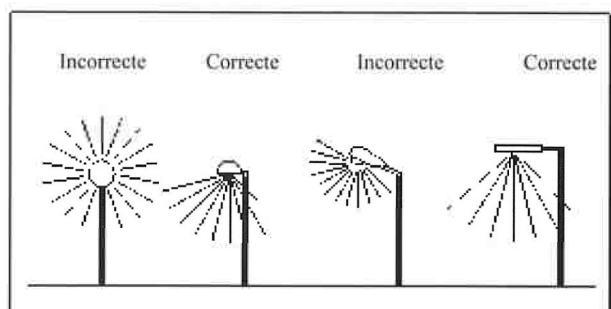
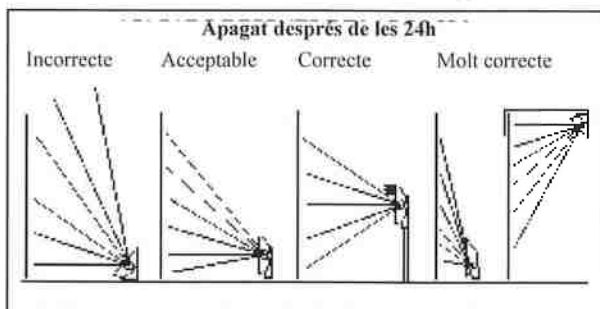
- Dirigir el feix de llum vers la via pública, no als ulls dels vianants o conductors. Apantallar correctament les làmpades.
- No fer servir llums de bola sense pantalla totalment opaca i reflectora. Desaprofiten més del 50% de l'electricitat que consumeixen (i al dispersar tant la llum cal posar bombetes de molts més watts per il·luminar una mica el terra).
- No dirigir llums, focus ni làser cap al cel. El cel no és un espai publicitari, és patrimoni de tots.
- Ús de pantalles asimètriques sempre que sigui possible. Són un 25% més eficients en termes d'il·luminació.

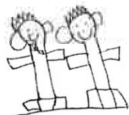
Normes bàsiques d'utilització de l'enllumenat

Esquema de recomanacions proporcionat per la Oficina Tècnica del Institut de Astrofísica de Canàries.

L'única manera de controlar la contaminació lumínica és reduir la quantitat de llum que enviem al Cel, reduir el consum, fer servir bombetes monocromàtiques de sodi a baixa pressió i no il·luminar allí on no cal. Hem de respectar l'ecosistema nocturn.

Normes bàsiques d'utilització de l'enllumenat

La contaminació acústica ambiental (*)

Llei 16/2002 de protecció contra la contaminació acústica

La contaminació acústica ambiental i la seva regulació

La mobilitat i les múltiples activitats dels humans comporten problemes de contaminació acústica que causen molèsties als ciutadans, els quals poden veure afectats la seva intimitat i el seu benestar.

Els àmbits d'aplicació de la Llei, aprovada pel Parlament de Catalunya el 12 de juny del 2002 i en vigor des de l'11 d'octubre de l'any passat, són:

- El territori amb l'establiment d'objectius de qualitat.
- Les instal·lacions, la maquinària, les activitats, els comportaments dels ciutadans, les infraestructures de transport viari, marítim, ferroviari i aeri, les línies d'alta tensió i altres tipus de conduccions que puguin originar sorolls i vibracions.

La protecció contra el soroll implica els diferents nivells de l'administració:

- A la Generalitat de Catalunya li correspon l'ordenació general.
- Els ajuntaments són els encarregats de fer actuacions en els àmbits territorials respectius.

Qualitat acústica ambiental del territori

Els ajuntaments, segons els nivells d'immixió dels emissors acústics que estiguin inclosos a les zones urbanes, els nuclis de població i, si s'escau, les zones del medi natural, han d'elaborar un mapa de capacitat acústica on s'establiran els objectius de qualitat que vulguin atorgar-se.

MAPES DE CAPACITAT ACÚSTICA

El territori es delimita en les zones següents:

- Zona de sensibilitat acústica alta, A
Comprèn els sectors del territori que requereixen una protecció alta contra el soroll.
- Zona de sensibilitat acústica moderada, B
Comprèn els sectors del territori que admeten una percepció mitjana de soroll.
- Zona de sensibilitat acústica baixa, C
Comprèn els sectors del territori que admeten una percepció elevada de soroll.
- Zona de soroll
Són els sectors del territori afectats per la presència d'infraestructures de transport viari, ferroviari, marítim i aeri.
- Zona d'especial protecció de la qualitat acústica, ZEPQA
Són les àrees en què per les seves característiques singulars es considera convenient conservar una qualitat acús-

tica d'interès especial.

• Zona acústica de règim especial, ZARE

Són les àrees en què es produeix una contaminació acústica elevada a causa de la presència de nombroses activitats.

Els instruments de planejament urbanístic han de tenir en compte les zones de sensibilitat acústica i les normes per a les noves construccions en les zones de soroll.

Com s'avalua la contaminació acústica

INFRAESTRUCTURES DE TRANSPORT VIARI, FERROVIARI I MARÍTIM

Valors d'immissió:

- Zona A, $L_{Ar} < 60$
sensibilitat acústica alta
- Zona B, $L_{Ar} < 65$
sensibilitat acústica moderada
- Zona C, $L_{Ar} < 70$
sensibilitat acústica baixa

Els sectors del territori afectats per la presència d'infraestructures de transport viari, ferroviari, marítim i aeri generen al seu entorn zones de soroll.

La zona de soroll comprèn el territori de l'entorn del focus emissor i és delimitada per la corba isòfona corresponent a la zona de sensibilitat acústica on hi ha situada la infraestructura.

Les infraestructures de transport viari, marítim i ferroviari construïdes a partir de l'entrada en vigor de la Llei s'han de qualificar com a zona de sensibilitat acústica moderada.

En les infraestructures existents en el cas que sobrepassin els valors d'atenció per a les zones de sensibilitat acústica baixa, l'administració titular ha d'elaborar un pla de mesures

per minimitzar l'impacte acústic.

El control de les infraestructures generals de transport correspon al Departament de Medi Ambient.

El control de les vies urbanes correspon a les entitats locals.

Zona de sensibilitat	Valor límit d'immissió		Valor d'atenció	
	L _{Ar} , en dB(A)		L _{Ar} , en dB(A)	
	Dia	Nit	Dia	Nit
A, alta	60	50	65	60
B, moderada	65	55	68	63
C, baixa	70	60	75	70

Horari: diürn 7 h – 23 h, nocturn 23 h – 7 h

ACTIVITATS I RELACIONS DE VEÏNATGE EN L'AMBIENT EXTERIOR

Nivells d'immixió d'aplicació quan la contaminació acústica prové d'un o diversos emissors acústics situats al medi exterior del centre receptor.

Valors límit d'immixió: d'aplicació a tot el que es faci nou a partir de la Llei.

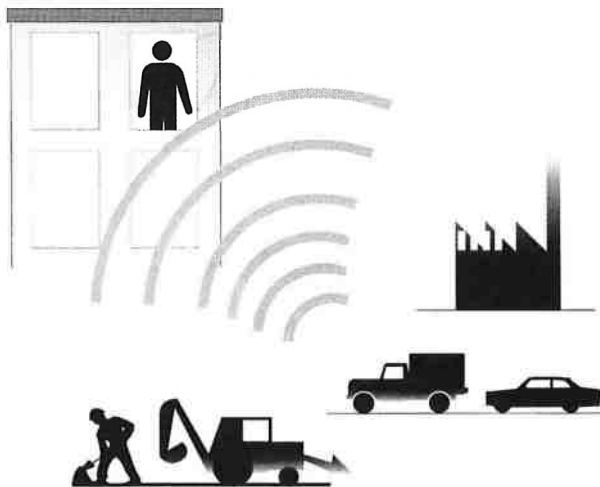
Valors d'atenció: d'aplicació a tot l'existent abans de la Llei.

Les activitats existents disposen de dos anys per ajustar-se als valors límit d'immixió.

Zona de sensibilitat	Valor límit d'immissió		Valor d'atenció	
	L _{Ar} , en dB(A)		L _{Ar} , en dB(A)	
	Dia	Nit	Dia	Nit
A, alta	60	50	65	60
B, moderada	65	55	68	63
C, baixa	70	60	75	70

ZEPQA soroll de fons més 6 dB(A).

ZARE es pot declarar a partir de 15 dB(A) o més sobre de les zones de sensibilitat acústica baixa.

Horari: diürn 8 h – 21 h, nocturn 21 h – 8 h

Els nivells mesurats es corregeixen, si s'escau, amb els factors següents:

$$LAr = LAeq, T + K1 + K2 + K3$$

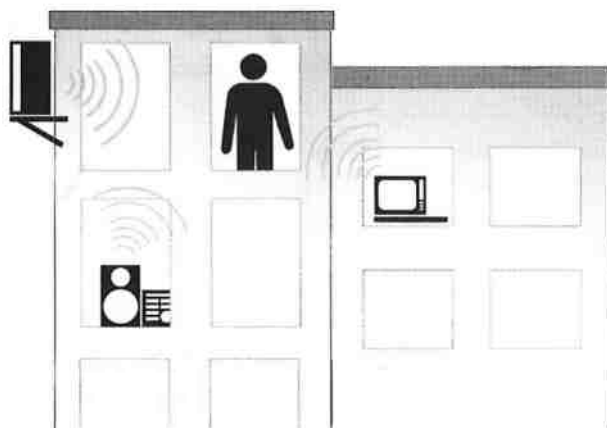
K1 Per al soroll que prové de les activitats i el veïnatge: 5dB(A) en període diürn i nocturn. Si el soroll prové de les instal·lacions de ventilació i climatització 5dB(A) en període diürn i 8dB(A) en període nocturn.

K2 Si el soroll té components tonals.

K3 Si el soroll té components impulsius.

ACTIVITATS I RELACIONS DE VEÏNATGE EN L'AMBIENT INTERIOR

Nivells d'immixió d'aplicació quan la contaminació acústica prové d'un o diversos emissors acústics situats al mateix edifici o en edificis contigus al centre receptor.

Zona de sensibilitat	Valor límit d'immissió	
	LAr, en dB(A)	
	Dia	Nit
A, alta	30	25
B, moderada	35	30
C, baixa	35	30

Horari: diürn 8 h – 21 h, nocturn 21 h – 8 h

Els nivells mesurats es corregeixen, si s'escau, amb els factors següents:

$$Lar = Laeq, T - K1 + K2 + K3$$

K1 Si el soroll prové de les instal·lacions de l'edifici, calefacció, ventilació, climatització, ascensors, tancaments de portes, etc. 6 dB(A) en període nocturn.

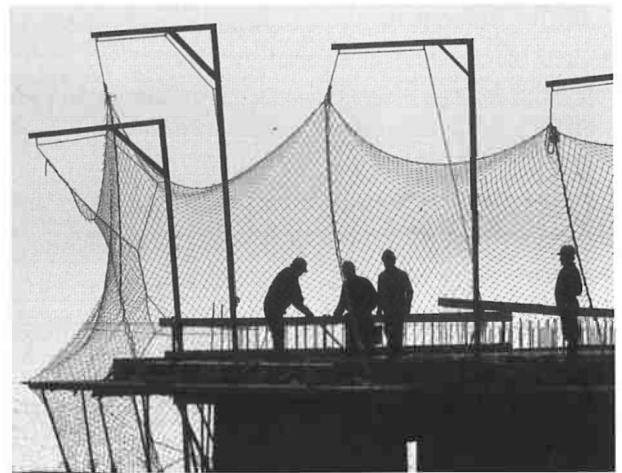
K2 Si el soroll té components tonals.

K3 Si el soroll té components impulsius.

Àmbit competencial

LA LLEI ATORGA COMPETÈNCIES ALS AJUNTAMENTS PER:

- Establir els objectius de qualitat acústica en el seu territori elaborant el mapa de capacitat acústica.
- Aprovar el mapa de capacitat acústica en el termini de tres anys.

- Elaborar i aprovar, pel que fa als municipis de més de cinc mil habitants, ordenances reguladores de la contaminació acústica, en el termini de tres anys.
- Adaptar abans de dos anys les ordenances existents al contingut de la Llei. Poden, però, mantenir les mesures que atorguin un major grau de protecció.
- Regular, controlar i inspeccionar les instal·lacions, maquinària, activitats o components que generin sorolls i vibracions.
- Autoritzar el treball nocturn.
- Inspeccionar i controlar els vehicles a motor.
- Imposar sancions.
- Controlar la contaminació acústica de les vies urbanes.
- Establir mesures de millora acústica en les vies urbanes quan se sobrepassin els valors d'atenció.
- Elaborar mapes estratègics de soroll, en el termini de tres anys, en aglomeracions de més de 100.000 habitants.

SUPORT DEL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT ALS AJUNTAMENTS PER APLICAR LA LLEI PEL QUE FA A:

- Col·laboració i suport tècnic per elaborar els mapes de capacitat acústica.
- Suport tècnic, jurídic i administratiu per a l'elaboració d'ordenances.
- Suport tècnic, jurídic i administratiu per elaborar els mapes estratègics de soroll.
- Ajuts econòmics per tal de possibilitar l'aplicació d'actuacions establertes en la Llei.

ACTUACIONS A FER PER PART DE LES ENTITATS LOCALS I EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT:

- Establir línies d'ajut per promoure l'adaptació de les activitats a la Llei.
- Posar a disposició dels ciutadans les dades relatives al soroll.
- Promoure campanyes d'educació, formació i sensibilització ciutadana.
- Promoure convenis entre administracions.
- Intercanviar i facilitar-se informació entre administracions.

(* Extret del fulletó editat pel Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya.

L'anorèxia i la bulímia nervioses (*)

L'anorèxia i la bulímia nervioses posen malalts 4 de cada 100 adolescents i joves, principalment noies d'entre 14 i 24 anys. L'anorèxia i la bulímia nervioses fan perdre el control sobre el cos, la ment i la conducta.

L'excés d'exercici físic, determinats esports en què el pes determina categories, i la dieta restrictiva disparen el risc de contraure anorèxia o bulímia nervioses. L'anorèxia i la bulímia nervioses són trastorns en l'origen dels quals es combinen factors i circumstàncies socioculturals.

La majoria dels qui pateixen anorèxia i bulímia són noies que es van proposar aprimar-se. Tanmateix, aquests trastorns comencen a afectar també els nois.

L'anorèxia i la bulímia són malalties mentals. Sovint s'hi arriba a través d'una pèrdua de pes voluntària que esdevé incontrolable.

L'únic objectiu és aprimar-se, però mai no s'aprimen prou. L'autoestima baixa, s'aïllen, esdevenen insegurs... No reconeixen que alguna cosa va malament.

El tractament dels malalts l'han de fer professionals especialitzats, però el suport de la família i els amics esdevé essencial per controlar la malaltia.

Com es pot detectar l'anorèxia nerviosa?

- Reducció radical dels aliments.
- Menjar tot sol.
- Augment de la pràctica de l'exercici físic.
- Consum de diürètics, laxants i provocació de vòmits.
- Por a augmentar de pes.
- Pèrdua de la menstruació, fred i estrenyiment.

- Agressivitat en l'entorn familiar, tristesa, aïllament de la família i dels amics.
- Judici de la vida des de la perspectiva de la bellesa, l'aprimament i el sacrifici.
- Concentració en l'estudi però amb més dificultats que abans.

Conseqüències de la reducció d'aliments

- Físiques: pèrdua de pes, detenció del creixement, fred, pal·lidesa, mareig, no poder menjar.
- Mentals: irritabilitat, tristesa, aïllament social, por a augmentar el pes, més interès per a l'estudi.
- Comportament: menjar poc i beure més, fer més exercici físic.

Com es pot detectar la bulímia nerviosa?

- Episodis periòdics de sobreingesta: menjar molt en poc temps.
- Manca de control sobre la conducta alimentària.
- Conductes inadequades per prevenir l'augment de pes: vòmits, diürètics, laxants, dejunis, excés d'exercici físic.

- L'autoestima està molt influenciada per la figura, el pes, la bellesa...
- La bulímia segueix sovint els episodis d'anorèxia.
- El malalt no reconeix els vòmits com a provocats.
- La família ha d'observar si després de cada àpat considerat excessiu el malalt s'absenta de la taula.

Com ajudar un malalt

L'Associació contra l'anorèxia i la bulímia (ACAB) va néixer per donar suport a les famílies i fer veure a la societat la necessitat de buscar solucions a aquest problema, que afecta aproximadament el 2% de la joventut espanyola.

L'Associació disposa del següent telèfon d'orientació sobre l'anorèxia i la bulímia, atès per voluntaris, 902 11 69 86.

Els Grups d'Ajuda Mútua (GAM) de pares i familiars proporcionen ajut perquè les famílies entenguin, comprenguin i portin millor la malaltia dels fills.

Els GAM d'afectats/des ofereixen suport emocional i ajuden a objectivar el problema.

L'ACAB treballa perquè des de tot l'Estat es trobin solucions per lluitar contra l'anorèxia i la bulímia.

(*) Informació extreta del fulletó editat per l'Associació contra l'anorèxia i la bulímia amb el suport del Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya i el Servei Català de la Salut.

La geniva

La funció de la geniva és protegir les dents i els seus teixits de suport. No hi ha dents sanes sense tenir una geniva sana.

La geniva és com els fonaments d'una casa, i les dents, com la casa. Si fallen els fonaments, per bona que sigui la casa, no anirà bé.

Mantenir una geniva sana no és difícil. És una feina combinada entre el pacient i la clínica dental.

La feina del pacient, bàsicament, és tenir una bona higiene dental. És a dir, raspallar-se les dents. Aquesta és la labor més important, dia a dia. Molt més que la que podem fer a la clínica dental.

La feina de la clínica dental és eliminar les acumulacions de càlcul ("sarro") i de placa bacteriana dental. Això és el que s'anomena tartrectomia (neteja de boca). També es controla el nivell d'higiene del pacient, s'ensenya a raspallar bé les dents i a motivar-lo perquè ho faci a diari. S'aconsella fer una tartrectomia, com a mínim un cop a l'any.

La tartrectomia és un tractament no dolorós, que no desgasta les dents com pensen algunes persones. Els pacients amb molt de càlcul acumulat poden tenir les dents més sensibles després de fer el tractament, però el malestar desapareix al cap d'uns quants dies per si sol.

Quan la geniva esdevé malalta, comença per una gingivitis (inflamació de la geniva) que, si progressa, amb el temps es pot convertir en una periodontitis ("piorrea"). La periodontitis pot acabar amb la pèrdua de totes les dents.

Inicialment la periodontitis dona pocs símptomes, però es pot manifestar amb:

- Sagnat
- Color vermell intens de la geniva
- Mal alè
- Flemons
- Mobilitat dental
- Pèrdua de dents

De la infecció superficial o gingivitis es pot passar a la "piorrea" en un període de temps normalment molt llarg. No és una malaltia que ens sorprèn d'un dia per l'altre. Cal anar a la clínica dental i tractar-se a l'inici dels símptomes i no esperar a tenir una "piorrea", que també es pot aturar, però que té un tractament més llarg.

Com en totes les malalties, el millor tractament és la prevenció. Afortunadament, en aquesta és molt senzilla. De la mateixa manera que acceptem anar a la perruqueria a tallar-nos el cabell, ja que torna a créixer, cal eliminar el càlcul periòdicament, ja que es torna a acumular.

Tenir la geniva sana és salut i es reflecteix amb una boca més bonica i harmònica.

Santiago Carreras i Fígols
Clínica Dental

Històries... de la història

11 de setembre de 2001, al poble Units hi ha hagut un atemptat que ha ocasionat la mort de 10 persones. Tots els ciutadans estan preocupats perquè aparentment el poble és inexpugnable i disposen de tota mena de recursos, humans i tècnics, per detectar qualsevol forà que arribi al poble.

El seu alcalde, el senyor Push, els promet venjar aquests morts; com s'atreveixen a espantar-los d'aquesta manera?

La policia d'Units dedueix que l'atemptat ha estat obra del temible Larem, un enemic aferrissat del poble, envejós de la influència que el seu alcalde té en els pobles del voltant.

Després d'algunes investigacions es determina que en Larem s'amaga en un poble veí, Nistan, amb el vist-i-plau de l'Ajuntament.

En Push troba inadmissible que aquest terrorista pugui viure impunement a Nistan i decideix demanar a l'alcalde veí que li entregui el criminal. Davant la petició d'extradició, en Push rep una rotunda negativa.

El totpoderós alcalde, humiliat i menyspreat per un poble que, segons ell, és inculte i poc desenvolupat, decideix anar-lo a capturar pel seu compte, amb el consentiment dels pobles veïns que es comprometen a ajudar-lo en tot el que calgui.

En Push ataca el malaurat poble, no escatima en llençar bales i bombes fins finalment enderrocar els seus dirigents. Naturalment, l'alcalde i el famós Larem han aconseguit fugir i possiblement estiguin en algun hotel d'alguna illa paradisiàca perduda en el mar Roig.

Els alts mandataris d'Units han aprofitat el buit de poder produït en el poble per construir un gran gasoducte que travessa tot el municipi i permet que el gas arribi als pobles del voltant (l'antic alcalde s'hi oposava). S'han compromès a invertir diners per a la reconstrucció dels edificis enderrocats, però de moment els habitants no han vist "un duro".

El senyor Push, insatisfet d'aquesta "incurió" colonitzadora, decideix acabar amb el terrorisme de tota la zona i comença a veure possibles "enemics", possibles líders que recolzen els terroristes...

Té la mania, corroborada pels seus assessors directes, que al poble de Raq, el seu autoritari i dèspota alcalde amaga, no se sap a on, virus, bacteris i verins que podrien provocar la mort de milers d'innocents, usats malèvolament. A més, aquest dirigent recolza i entrena terroristes.

En Push insisteix en atacar-lo per tal d'evitar ser atacats ja que, tot i que els molt honorables ciutadans d'Units tenen també les "armes de destrucció massiva" abans esmentades, tots ells tenen la ment tan lúcida i el cor tan noble que no en faran mai un mal ús. Han de "defensar", però, el món de ments recargolades sense escrúpols.

Aquesta segona vegada, en Push no compta amb el suport de la majoria d'alcaldes de la zona i aquests li demanen proves concretes de les acusacions contra el dirigent de Raq.

Passen els dies i les proves no apareixen, tot són especulacions, sospites... però res de concret. Si no hi ha proves... no hi ha excusa per a la invasió!

En Push decideix que ell no necessita a ningú per tirar endavant els seus propòsits: era una decisió que ja havia pres

feia temps! El seu poderós poble, amb uns ciutadans que volen venjar a qualsevol preu la sang de les seves 10 víctimes, pot fer el que vol, quan vol i justificant-ho, si vol. Segurament el senyor Push no s'ha aturat a pensar si la vida de totes les persones té el mateix valor. Qui pot decidir el que val la vida d'un altre? Quants innocents han de morir perquè als ciutadans d'Units se'ls cicatritzi la ferida oberta?

Comença la invasió. En Bler i l'Snar, alcaldes de la zona, decideixen posar-se al costat d'en Push, en contra del que opinen els habitants dels pobles que representen; no sigui que el totpoderós s'enfadi i a ells els toquin les escuralles del pastís que es repartirà!

El missatge que es dona als raquians és meravellós: "Venim a alliberar-vos d'aquest alcalde opressor, depravat, dèspota". No els diuen que canviaran aquest cabdill infame per una titella al seu servei; no els diuen que si Raq no estigués ben situat estratègicament podien tenir 100 anys més el dictador; no els diuen que si en comptes de pous d'aigua (un bé escàs) tinguessin pous plens de poles els importaria ben poc el que feia el dictador; no els diuen que sota el missatge s'amaga una ànsia malaltissa de controlar el món i intentar que tothom pensi i opini com ells.

Com en totes les invasions han mort nens, gent corrent que l'únic que volen és menjar cada dia i veure créixer els seus fills.

Del tirà no se'n sap res. Ha desaparegut, ell i tots els seus familiars. Diuen que abans de desaparèixer es va apropiat 1.000 milions d'euros. Deuen estar en un hotel de luxe, en una illa paradisiàca al mig del mar Roig!

Quin serà el següent poble a ser envaït? Quina nova excusa es buscarà? Hi ha pobles superiors a d'altres, no en el tenir, sinó en el ser? Realment la gent d'Units podrà viure ara més tranquil·la?

Marta Cos Sagué

El meu carrer

Ara, en vorejar els setanta-vuitanta anys (per dalt o per baix), enfront del meu primer carrer, em deixo endur pels records, i refaig lentament una part de la meua biografia juvenil. Una vida barrejada de mel i metzines que es nodreix en aquest marc geogràfic molt concret. Molts records s'havien marcit i ara es revifen en retrobar aquest carrer. Segurament són aquelles vivències que ens justifiquen l'arrelament al poble nadiu. Constato que quedaran moltes coses pendents. Queda la nostàlgia de records perduts, trencats en la memòria. Queda la consciència de jocs compartits. Queda l'enyor que d'alguna manera emmiralla les experiències de la meua infantesa.

Faig giragonsa, i torno als dies de marrec i de la iniciada adolescència. Pels amagatalls de la memòria, sorgeixen un gavadal de records. Alguns projectes per intentar deslligar-se de l'engany familiar. Moments de folia juvenil, com per exemple, fer una juguesca amb altres companys per fatxendejar pels carrers, corrent amb calçotets. Segur que ens deuríem estarrufar de satisfacció. Però no puc menys que somriure per aquella insòlita sortida. Coses que van passar realment, però que ara semblen un somni, tan intens com quan et despertes i et queda un cert regust de possible veracitat.

Quan hi vivia, pràcticament no en coneixia cap més de carrer. És a dir, en el sentit de convivència. I, lògicament, de jovenet pensava que era un bonic i agradable carrer. Amb una renglera de plàtans a cada costat, els quals, en les vesprades, amagaven el cel foradat d'estels. L'espai entre els arbres i les cases, pràcticament, feia la funció d'una voravia. I entre les dues files d'arbres quedava la calçada o el carrer pròpiament dit. Vist ara, sembla que no hi devia quedar gaire espai. Però, per a mi, en aquells temps, em semblava prou ample. És clar que el trànsit estava proporcionat a les seves dimensions. Recordo que aquests plàtans els cuidaven curosament, podant-los i regant-los quan era necessari. Durant l'estiu, ens donaven una refrescant ombra que era d'agrair. Llàstima que també eren focus de "ran-tells". Aquells empipadors mosquits que

Vista recent del carrer del Pi de Bonmatí.

ens feien la nit impossible amb els seus vols i aterratges en picat sobre la nostra tendra pell, simulant avions disposats a bombardejar-nos. Llavors no els podíem combatre amb insecticides. Ho havíem de fer amb les mans o estris manuals.

Durant la infantesa era feliç de viure al meu carrer. És clar que tampoc no podia escollir res millor. I com que no coneixia res superior, no podia sentir gelosia o enyorança d'altres vies. No obstant, no acabava d'entendre perquè una part del meu carrer estava en inferioritat de condicions respecte als altres. N'hi havia dos que tenien un afegit més o galeria. I potser tots menys el del meu costat tenien aigua corrent. Probablement és que es deuria acabar el pressupost! Però com que havia viscut sempre així, ja estava acostumat a anar a buscar l'aigua a l'altre carrer, on estava situada la font d'aigua bona i fresca, sense clor, que recollíem amb galledes i càn-tirs. Això ens donava ocasió per jugar a "bèlit", diversió segurament desconeguda pels marrecs actuals, també garlar amb els companys o gent gran. Ara sembla que aquelles converses es transformin en imatges i em remeti a un bon grapat d'anys enrere.

M'agradava el meu carrer de la infància! Es respirava confiança entre la gent, ja que era molt freqüent deixar la porta entretancada, i en els de planta baixa, deixar la clau dintre la finestra ajustada, que s'abastava amb la mà. En el mateix carrer hi havia l'escola de nois en un principi i una pineda al final. Lloc de jocs i reunió dels infants. Entremig

la Germandat de Sant Joaquim, perruqueries -homes i dones-, botiques de pa, queviures, roba, carn o espadnyes i esclops. A part, la Cooperativa, que tenien quasi de tot. Un carrer humil, però tranquil, ple d'humilitat i companyonatge entre els seus estadants.

En aquest carrer hi vaig sentir les primeres inquietuds escolars i, en anar creixent, els primers somnis enlluernadors, propis de la juvenesa. Potser descriu un marc massa bonic, que no respon a la veritat absoluta, però és com l'he vist en molts moments que hi vaig passar. Potser l'egoisme no em permet escamotejar aquesta mínima felicitat. També hi vaig tenir penalitats i sofriments. Efemèrides tristes en què el cor s'estovava i les llàgrimes quasi pujaven darrere les papelles, esperant sortir i traïr-me. Se'm feia un nus a la gola, però sentia una tènue veueta interior que em deia que tingués paciència, esperant que l'aclarament inicial disminuís. És millor no pensar-hi. Pensar en la Pau, una paraula bella, evocadora. Pensar en les festes de Nadal, que arriben amb cants de tonades lleugeres, afinades, apaivagadores, a favor de la reconciliació entre les persones.

Remembrances no en falten per anar desgranant en la imaginació. Coses que emocionen, o vivències alegres i altres que no ho són tant. Que de tot hi ha en la vida del Senyor! Il·lusions per aconseguir fites difícils d'assolir. Pensaments que inciten al somriure, ja sia per la seva innocència o per la seva barroeria. Petites trapellereries que no valen la pena

esmentar.

Ara aquell carrer ha guanyat en visibilitat. Està més arranjat, però potser hi trobaria a faltar l'encís i la senzillesa de cinquanta-seixanta anys enrere. No puc menys de pensar que de menut veia davant d'una botiga una furgoneta (o potser un carro?), amb diverses joguines i molts regals de propaganda que portaven els fabricants de la xocolata Nèlia, que llavors es venia força. Obsequis quasi inassolibles. Almenys no crec que mai em toqués res important, ja que devien anar condicionats a la quantitat de xocolata comprada, però que els meus ulls d'infant devoraven interiorment.

I de més gran m'adormia escoltant la ràdio o gramola de dita tenda amb altaveus instal·lats al carrer.

Així vaig sentir les primeres sardanes, sarsueles i altres cançons d'actualitat.

Un any més tard, en posar novament els peus en aquell meu carrer, desitjava no perdre'm l'espectacle de la tebior del sol que il·luminava la meua antiga llar. Necessitava clavar els ulls per reviure a força gent i coses animades d'abans. Era com un alè estrany que envoltava l'ambient, recordant quan jugàvem a "cuit-i-amagar". Arribant al vespre desclenxinats, suats i malforjats, talment haguéssim acabat una batalla infernal. El cert és que més d'una vegada s'acabava amb esgarrinxades o alguna petita ferida -ja que tampoc no érem angelets-. Però l'endemà, aquelles baralles s'havien esvaït del tot.

Resseguint tots els seus racons, em pujà al cor un glop de melangia per totes les hores passades en aquella via. L'emoció d'aquella visita m'estrenyia el coll en recordar fets de la infantesa.

Durant la nit, normalment, els carrers eren deserts. D'entre les esclatxes dels porticons de les finestres que a vegades no acabaven de cloure del tot, traspuava un fil de llum d'algun tocata tardà, o d'alguns obrers que anaven o tornaven del treball. Normalment regnava una pau i una tranquil·litat que semblava un poble adormit, i que ara enyoro sensiblement. No obstant això, a la matinada el cant d'alguns galls s'anava fent més freqüent i la gent començava a deixondir-se.

La complaença s'emmotlla als més llunyans records com per art d'encanteri.

Pere Motjer

Parlem de la família

En una majoria de situacions, la família és el marc on les persones neixen i creixen; la manera de ser de cada família condicionarà cada membre i n'aprendrà per exemple, la forma de menjar, vestir-se, actuar, pensar, relacionar-se, etc.

La família és important com a part del teixit social, amb diverses formes d'organització a les diferents cultures. Es pot dir que no hi ha cap agrupació humana que no tingui una manera pròpia d'ordenar les relacions familiars.

A la nostra cultura la manera de ser de la família ha sofert una evolució, de la mateixa manera que han canviat moltes altres coses de la vida quotidiana. Abans vivia més gent a pagès i era molt habitual que diferents generacions visquessin en una mateixa casa, amb un estil de vida que corresponia a una societat rural o agrària.

Actualment aquesta mateixa evolució ens ha portat cap un model urbà que a vegades pot produir friccions o conflictes, per les maneres tan diferents com van viure l'actual generació d'avis i àvies la seva infantesa, adolescència i edat adulta.

De la mateixa manera que hi ha persones tancades i obertes, hi ha famílies tancades i obertes.

Família tancada: centra el seu interès principalment en els esdeveniments de la pròpia família. Són persones que parlen poc o que només parlen d'ells; que no llegeixen, que no es relacionen, no tenen afeccions que demanin relació amb altres persones. Fan una defensa aferrissada de les "coses com han estat sempre" i no són gaire amics de les novetats.

Família oberta: s'interessa pels esdeveniments del poble, la política, etc. Els seus membres tenen afeccions, amistats, hobbies, llegeixen, parlen i pensen que "les coses sempre hagin estat així" no és motiu suficient perquè no es puguin veure de forma diferent. Són famílies obertes a coses, persones, situacions i idees noves.

A la persona formada en una família oberta li serà més fàcil adaptar-se a les innovacions que representa fer-se gran i acceptar que la societat sigui tan diferent del que era quan els seus pares eren grans.

És veritat que la manera com s'envelleix és conseqüència de la manera com s'ha viscut.

Per les consideracions anteriors, potser seria bo fer, tots plegats, una reflexió i continuar una bona relació familiar i social, o veure si ha arribat el moment d'iniciar-la, si les preocupacions o obligacions laborals no ens ho han permès encara.

Referint-nos a la gent gran, podríem dir que una de les maneres d'aconseguir-ho, no pas la única, poden ser els espais propis, com entitats cíviques, associacions culturals, socials o polítiques que posen al seu abast llocs de relació i activitats del seu interès. Aquests són llocs on es donen les condicions ideals per al contacte personal, intercanviar propostes amb els amics, enraonar, llegir o simplement passar l'estona.

Des de la nostra Associació podem oferir-vos el nostre petit i humil espai per poder portar a terme algunes d'aquestes activitats i escoltar les propostes i iniciatives que ens vulgueu fer arribar, que sempre seran ben rebudes i portades a terme dintre les nostres possibilitats.

Associació Nova Frontera de Jubilats i Simpatitzants

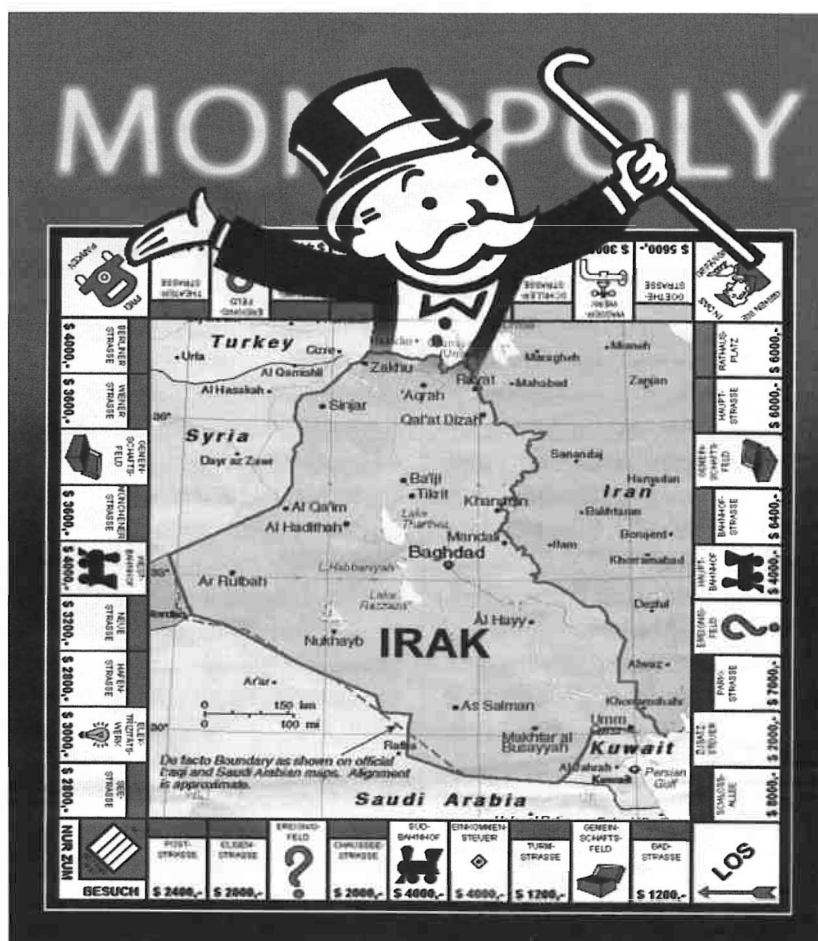

Reflexions sobre la guerra a Iraq

La primavera d'aquest any arribà pansida;
El renaixement mort
i l'esperança, com deia Cortazar,
com aquesta puta vestida de verd.

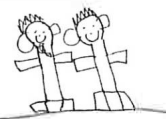
A Catalunya, com a la resta del món, l'hivern representà la temporada en la qual hom lluitava, cadascú segons la seva consciència i les seves possibilitats, per mirar de prevenir una guerra innecessària. L'audàcia de l'administració dels Estats Units, ignorant les directives de l'ONU i llançant-se a un allau de destrucció, ens tallà la respiració bombardejant l'Iraq i ens obligà a mirar d'aturar una guerra il·legal tot just els primers dies de la primavera. Arreu de Catalunya hem manifestat la nostra repulsa a aquesta guerra i encara que no ens hagin escoltat gaire, ho hem fet. Alguns encara ens demanem si tot això ha estat només una prova del govern per veure fins a quin punt arriba la nostra capacitat de protesta i mobilització per les causes perdudes. Però les protestes també ens han ofert l'oportunitat per a la reflexió. Tot i que s'ha escrit molt sobre l'atac a Iraq i que amb temes tan cruels no podem ésser gaire originals, intentaré, en aquest article, recollir una sèrie de reflexions personals.

Mentre em manifestava o picava les cassoles, em preguntava quines eren les raons d'aquesta ofensiva injusta. Les raons polítiques que ens donaven els governs que afavorien "la guerra preventiva" em semblaven tan absurdes. Ja havien vist moltes altres intervencions

bèl·liques fetes en nom de la democràcia i els resultats no havien pogut ésser més caòtics. La intervenció de l'OTAN en l'antiga Iugoslàvia, per exemple, ens va deixar un càrrec de consciència terrible, a part d'algunes coses clares: en primer lloc, que l'ONU havia fracassat en termes de prevenció de conflictes i havia romàs en silenci davant l'escalada del conflicte ètnic a Iugoslàvia; en segon lloc, que l'atac militar a Sèrbia i a Kosova lluny de calmar la violència de la zona va provocar fugides massives de població i la proliferació de moviments armats paramilitars; i en tercer lloc, que, encara avui, Kosova continua formant part d'una Iugoslàvia inestable i poc democràtica en la qual els magnicidis com el de Zoran Djindjic el passat març encara tenen lloc.

Doncs, quins resultats positius podria oferir al poble d'Iraq un nou atac militar en nom de la democràcia? Hauríem de confiar aquest cop que l'agressió militar d'una coalició d'estats, al marge del dret internacional, ajudaria a instal·lar la democràcia a Iraq? De debò pensarien els estats de la coalició que després de les seves bombes arribaria la democràcia a Iraq? Sembla, doncs, que la democràcia no era la prioritat. L'administració Bush veia al règim de Saddam Hussein com un perill internacional relacionat amb l'organització Al-Qaeda, responsable de la destrucció de les torres bessones de Nova York l'any 2001, i disposat a fer servir les seves armes de destrucció massiva, biològiques i químiques, contra el món. Potser l'administració Bush ignorava

que Al-Qaeda era una organització islàmica i el règim iraquí estava governat pel partit socialista àrab Baath (ABSP) de caire laic. Potser, també, l'intransigent govern dels Estats Units no podia suportar l'evidència que la comissió d'investigació de l'ONU encapçalada per Hans Blix no estigués trobant les perilloses armes que suposadament Iraq posseïa i necessités més temps per conduir la recerca més eficaçment i comptar amb la total col·laboració del règim de Saddam Hussein per destruir la totalitat d'armament que no acomplia amb les normes internacionals permeses. L'espera intranquil·litzava l'administració Bush, com tothom va poder comprovar en les accelerades reunions internacionals i en els ultimàtums que es van donar als inspectors, als estats que formen l'ONU, especialment als membres del Consell de Seguretat, i al règim de Saddam Hussein. En algun moment, també vam poder escoltar que l'atac, ja fet consumat, s'havia de realitzar sense perdre temps per evitar les altes temperatures que en breu arribarien a Iraq. Totes aquestes presses podrien estar relacionades amb la pèrdua de la justificació de l'atac si finalment es comprovava que Iraq no tenia les temibles armes. També dedueixo que es voldria evitar la constatació que gran part de les armes que Iraq posseïa havien estat venudes per les diferents administracions nord-americanes. Igualment, l'administració Bush hauria de qüestionar la coherència de les seves accions quan per un costat pretén frenar la capacitat armamentística d'Iraq i per un altre es nega a signar mesos abans un acord internacional que tenia per objecte l'aplicació del tractat de 1972 per a l'eliminació dels armaments microbiològics. Aleshores, hauríem de concloure que l'atac a Iraq era només fruit de la venjança, de la necessitat de fer quelcom per demostrar que els morts dels Estats Units valien més que els morts d'altres estats, de la necessitat de deixar clar que Bush tenia el mateix dret d'atacar Iraq com Hitler en atacar Polònia ja que se sentia amenaçat? Esperem que aquestes no hagin estat les raons, perquè l'espiral destructiva només condueix al desastre. En comptes de lluitar contra el terrorisme, les administracions d'en Bush i de l'Aznar semblen estar fomentant-lo.

Amb l'excusa de la seguretat, estan creant dia a dia un món més perillós i terrorífic, que només inspira noves generacions de terroristes basats en la venjança com per exemple l'últim atemptat a les residències d'estrangers a l'Aràbia Saudita. Potser convé fer-les veure que el terrorisme no es combat amb armes i control policíac sinó eliminant la injustícia que el genera. Seguint amb les reflexions, podríem pensar que si les causes no eren polítiques haurien de ser econòmiques. Si pensem històricament, l'atac a Afganistan després de l'11-S va tenir com a principal objectiu la restauració d'un govern que deixés llibertat per a la construcció d'un oleoducte en el seu territori, propietat americana. Hauríem de pensar, doncs, que l'interès americà a l'Iraq està directament relacionat amb els beneficis econòmics que produeix la disponibilitat de petroli? Per donar resposta a aquesta pregunta convé també considerar que els Estats Units estan en procés de ruptura amb els dos majors proveïdors de petroli de l'Orient Mitjà i Llatinoamèrica: Aràbia Saudita i Veneçuela. El primer, perquè sembla implicat en els fons que rep Bin Laden i perquè l'opinió internacional condemna la violació de drets humans que té lloc en aquest país. El segon, perquè recentment està patint episodis de revolta social i canvis de govern continus com a conseqüència de les precàries condicions de vida de la població. Aleshores, fer una guerra a Iraq i imposar un règim que els permeti actuar lliurement sembla perfecte per satisfer les necessitats energètiques dels Estats Units. Iraq, a més, és un país amb una població empobrida per l'embargament, per les conseqüències de les guerres anteriors en les quals s'ha vist involucrat i per la injusta repartició dels béns dintre del seu territori. Iraq ofereix, a més, un fàcil pretext: la suposada presència d'armes de destrucció massiva, desenvolupades només amb tecnologia punta que sembla no existir a Iraq, per justificar l'atac als ulls de l'opinió pública internacional. Finalment, Iraq no gaudeix de la protecció de cap estat potent, capaç d'oposar-se amb decisió a l'amenaça d'un atac americà. Podríem concloure, doncs, que buscar una alternativa a Aràbia Saudita i a Veneçuela és una prioritat per als Estats Units.

Però cap motiu polític o econòmic pot justificar una guerra. Aquest és el màxim error dels que inicien una guerra: que no hi ha una sola idea en el món que justifiqui la mort. I la guerra, per definició, suposa la destrucció en un doble sentit: els soldats destrueixen armament que, al seu torn, destrueix la vida d'un territori. El que sí que podem justificar des de la perspectiva filosòfica i humanitària és la resolució no violenta de conflictes com per exemple una diplomàcia preventiva, l'aixecament de l'embargament, els acords econòmics justos, l'ajuda humanitària i la construcció pacífica de la democràcia. Qualsevol iniciativa que es faci des d'aquesta resolució pacífica dels conflictes hauria de sustentarse en l'imperatiu categòric kantian: que tot el que fem avui pugui ser desitjable només per a avui i per a nosaltres, però per a tots durant tota l'existència d'aquesta humanitat. Si prenem com a teoria justificativa la defensa de la llibertat i la democràcia, no podem arribar a la seva consecució a través de matances. És més, cap fi justifica els mitjans. Aquests, en tot cas, han d'ésser el resultat o la finalitat d'una acció. Si les accions són provocades per metavalors com el respecte a la vida, compartit aquest per la majoria dels éssers humans, els fins, per molt malament que vagin les coses, no podran mai ésser tan catastròfics. Per això, com milers de persones de tot el món, vaig participar en totes les manifestacions i vaig col·laborar en les cassolades populars, per fer conèixer als governants que estaven actuant sense respectar els principis mínims de racionalitat ni els drets humans, i que estaven provocant que les futures generacions pensessin que la vida és com una escala de galliner: curta i plena de merda.

La guerra és un cas perdut i així ho hem de declarar, encara que ens amenacin amb futurs delictes per provocar el derrotisme bèl·lic o amb algunes altres dissonàncies cognitives que ens facin pensar que el nostre esforç no ha servit per res. Tots els que ens hem mostrat en contra de la guerra hem optat per la vida i per la pau i devem sentir-nos orgullosos. No hi ha cap satisfacció defensant la mort.

Gemma González Navas
Barcelona, maig 2003

El Pla de la Calma

Per arribar al Pla de la Calma cal agafar l'autovia de Vic i deixar-la quan, després de la Garriga, veiem el rètol que diu Tagamanent. Els indicadors ens van guiant fins que enfilem la muntanya. Cal dir que es tracta d'una pista de muntanya, sense asfaltar, i que el seu estat és millor o pitjor segons les pluges. La veritat és que si tenim un 4x4, millor, però hi vaig trobar dotzenes de cotxes normals i corrents. Només cal vigilar els forats i no voler anar de pressa.

Fa un parell d'anys, s'han posat en marxa dos equipaments que han transformat aquesta àrea del Montseny. Ambdós són portats per una entitat, La Calma, que ha dinamitzat l'indret amb activitats i equipaments. A la masia del Bellver, molt ben restaurada, s'ha obert un restaurant, on es menja una cuina casolana de molt bon nivell. Des d'aquesta masia es porten a terme un gran nombre d'activitats com poden ser la descoberta de les masies, identificació de plantes aromàtiques i el seu ús popular com a plantes medicinals, a la tardor es busquen bolets i s'identifiquen i també es poden fer excursions guiades fins al Matagalls... També es fan tallers per a la mainada i per a la gent gran.

L'altra masia, L'Agustí, després d'un intens treball d'estudi i recerca, s'ha convertit en un museu, on el visitant s'endinsa en un mas autèntic de segles passats. S'ha de reconèixer que s'ha aconseguit a bastament l'objectiu, descobrir com era i com es vivia en una masia del Montseny. L'Agustí va ser, durant generacions, un dels masos més importants del municipi de Tagamanent. Les visites són guiades i per un preu que considero mòdic es va visitant tot els racons de la casa, l'en-

trada, les corts, la cuina, l'habitació de l'hereu, el menjador,... tot decorat amb mobles de l'època. En la visita s'hi afegeix un sistema de locució que reproduceix les hipotètiques converses dels últims Agustí, olors i aromes (espígol, cendra...) i un magnífic audiovisual sobre la vida a la masia i al Pla de la Calma. Les instal·lacions del Bellver i l'Agustí estan obertes els divendres, dissabte i diumenge. Es recomana reservar trucant al telèfon 637 744 279 o al 637 744 280.

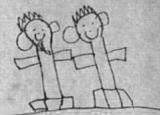
Hem sortit del poble de Tagamanent i, després de pujar una estona, arribem al collet de Sant Martí. Hi ha un bon aparcament per als cotxes i des d'allí podem enfilem a peu fins a dalt de l'església de la Mare de Déu de Tagamanent. No cal caminar gaire estona i la pujada és tolerable per als qui no estan massa acostumats a caminar.

L'església de la Mare de Déu de Tagamanent va ser restaurada no fa massa anys per la Diputació de Barcelona, que n'és la propietària, juntament amb molts terrenys i masies del Pla de la Calma. Dalt del Tagamanent hi havia un castell, que ja trobem documentat el 947. La seva situació era estratègicament perfecta, ja que des del cim es domina el pas del Congost, abans i ara principal via de comunicació entre el Vallès i Osona. Estava sota el domini dels vescomtes d'Osona, però els comtes de Barcelona hi tenien una residència com a signe de poder. Els castlans eren els Tagamanent, una família noble de la qual van sortir fills importants, entre ells el beat Miró de Tagamanent, que fou canonge del monestir de Sant Joan de les Abadesses, on encara es conserva la seva tomba. Del castell no en queda res. El més

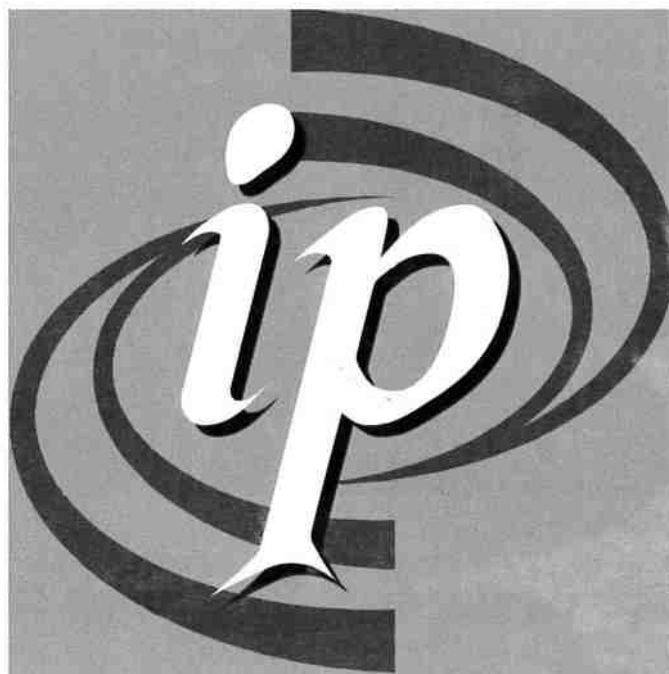
probable és que les pedres del castell servissin per fer les ampliacions de l'església i de les dependències que hi havia entorn del temple.

És molt probable que l'església de Santa Maria servís de capella del castell, si bé és cert que era temple parroquial de les nombroses masies que hi havia al Pla de la Calma. Ja se sap que en aquelles èpoques tot plegat estava molt barrejat i no se sabia mai qui manava sobre qui. El que sí està documentat és que el 1098 el vescomte de Cardona Fole II, que era a la vegada bisbe de Barcelona, va cedir l'església al monestir de Santa Fe de Conques, una important abadia benedictina del Lluenguadoc, a l'actual departament de l'Avairon, perquè creés a Tagamanent un monestir filial de l'esmentada abadia. Per diverses circumstàncies el projecte no es va realitzar i més endavant hi hagué un nou intent, aquesta vegada a través dels monjos de Sant Pere de Casserres, que tampoc no va reeixir. Mentrestant, s'intentava reconstruir, per convertir-la en parròquia en substitució de la de Santa Maria, l'església de Sant Martí, de la qual encara en podem contemplar algunes parets al collet de Sant Martí. Però com que el tema del monestir no va anar endavant, la parroquialitat va tornar a Santa Maria de Tagamanent, on també es va traslladar el cementiri. Ideologies a part, cal reconèixer que la gent d'aquell temps tenia moral. Només cal pujar dalt del santuari i "veure" la gent com anava sortint de les diverses masies al toc de les campanes i pujava amb pas ferm fins al temple per assistir a la missa dominical. I de segur que ni la pluja ni la neu frenaven la riuada de feligresos.

Pep Collelldemont

UN WC ENTRE CONTENIDORS.- A la fotografia realitzada l'octubre de l'any passat s'aprecia un WC, amb el seu dipòsit i tot, entremig d'uns contenidors d'escombraries. Si tenim en compte que els contenidors que s'hi veuen serveixen per dipositar-hi la brossa domèstica separada en origen -deixalles orgàniques, vidre, envasos...- i que el sanitari permet que els excrements dels humans vagin directament al sistema de clavegueram del poble, es podria pensar que ambdós elements -contenidors i WC- estan relacionats. Però resulta evident que aquest sanitari està fora de lloc, ja que no és entre contenidors d'escombraries on es troba habitualment. La curiosa imatge, que no fa mal als ulls però no és atractiva, ens serveix per recordar que quan es substitueix un WC, l'antic només es pot deixar al costat dels contenidors d'escombraries el dia que es fa la recollida de mobles, trastos vells... a Bonmatí i que si ens en volem desfer immediatament després de fer les obres, la solució passa per portar-lo fins a una deixalleria.

IMPREMTA PAGÈS

**DISSENY GRÀFIC - PREIMPRESSIÓ
IMPRESSIÓ ÒFSET - LLIBRES - REVISTES
PROGRAMES FESTA MAJOR
CARTELLERIA - ENCUNYS
PLASTIFICATS**

**FABRICACIÓ PRÒPIA DE
PAPER PER A ORDINADOR**

c/ de Can Planas - Paratge Ca l'Aulet, s/n
17160 **ANGLÈS** (Girona)
Telèfon 972 42 01 07 (4 línies) - Fax 972 42 22 67
pages@impremtapages.com - admi@impremtapages.com